

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 06274

IN DER SHTIL

Isaac Bloom

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

הנהגה

הנהגה

הנהגה
הנהגה
הנהגה
הנהגה
הנהגה

הנהגה
הנהגה
הנהגה

Copyright, 1919
by
ISAAC BLOOM

Handwritten signature or initials in black ink, featuring a stylized, cursive script.

מיוגע ליעדער זענען שמילע,
שמילע, ווי א שמילע תפלה,
פון א הארץ אין וועה געלויסערט,
פון א זעל פון פרייד דערחויסערט.

מיוגע ליעדער זענען קליונע,
ווי אן ארים קינד א שעהנע, —
אויסגעבלייכט פון ארים זויגען,
אויסגעווינט פון מאמע־אויגען.

אין די שטילע שטונדען

שטילער, בענקענדיגער טרויער,
איינזאם שטילע שטונדען;
ליעב איז מיר דער טרויער
אין די שטילע שטונדען.

עלענר קלאפט דער זייגער,
סעקונדען נאך סעקונדען;
סיוואכט אויף אין מיר מיין בענקשאפט
אין די שטילע שטונדען.

ליעבע, שטילע שטונדען,
ווערט ניט שנעל פארשוואונדען:
כ'ליעב אזוי מיין בענקשאפט
אין די שטילע שטונדען.

ווען עס רעגענט

ווען עס רעגענט שווייג איך שטיל.
ס'איז גוט צו שווייגען שטיל אזוי —
ווען עס רעגענט.

ווען עס רעגענט טראכט איך פיעל.
ס'איז גוט צו זיצען און צו טראכטען —
ווען עס רעגענט.

ווען עס רעגענט, ליעבע סינר,
וויילט זיך דאן באגעהן א זינר —
ווען עס רעגענט.

אָוועק איז דער טאָג...

אָוועק איז דער היינטיגער טאָג אַזוי שטיל,
אָהן לעבען, אָהן עפעס אַ נייעם געפיהל;
פארנאָליווערט אין האַרץ האָט דאָס לעבען די לוסט,
ס'איז אַלץ אַזוי שטיל, אַזוי פּוסט.

וואָלט איך כאָטש באַגעגענט היינט איינע פון זיי.
געלעבטע! איהר ברענגט מיט זיך לעבען און וועה.
איהר זייט ווי די געטער, ווי טויפלען אין נויט,
איהר ברענגט מיט זיך לעבען און טויט.

אלע אָווענט...

אלע אָווענט, ווען איך געה אַהיים,
גרייט איך צו אַ בינטעל פּרישע בלומען,
עפעס זאָגט דאָס האַרץ מיר אין געהיים,
עמיצער צו מיר וועט היינט דאָך קומען.

כּי האַלט די בלומען אין מיין האַנט געגרייט,
די, צי יענע, וויל איך גאָר ניט קלערען.
כּ'שענק אַ בלום פאַר יעדע רגע פּרייד,
אלע בלומען פאַר אַ קוש אין שטערען.

די זעלבע גרין-געפארבמע ווענט,
די זעלבע לענג, די זעלבע ברויט...
אויפ'ן טישעלע ביים וואנט
ליגט א צייטונג אויסגעשפרייט...

דאָס זעלבע נידעריגע בעט,
דאָס קליינע קישעלע אויף איהר,
וואָס קוקט אויף מיר מיט שטומען שפּאַט
און עס חוּק'ט אָפּ פון מיר...

דאָס זעלבע טונקעל-בלייכע ליכט,
דער זעלבער שאַטען ציטערט, שרעקט...
אן אומגעלומפערט פרויען-בילד
מאַכט ביזן מיון האַרץ און אויפגערענט...

דאָס זעלבע קינדערשע געוויין,
וואָס דרינגט אַרײַן אָפט דורך דער טיר...
דאָס זעלבע פרעמדע פנים קוקט
אַזוי פאַרקרימט און ביזן אויף מיר...

אלע פענסטער...

אלע פענסטער זענען ליכטיג,
אלע פענסטער, פענסטער פיער;
נאָר אין פינפטען, דאָרט איז טונטעל —
אינ'ם צימערעל ביי מיר...

כ'הער דאָס שטיפען און דאָס לאַכען,
ס'מישען שטימען זיך ביינאָנט...
פרעהליך־היימישע געזאָנגען
קלינגען, דרינגען דורך דער וואַנט...

כ'זיך אַליין ביי זיך אין צימער,
טרויעריג איך הער זיך איין:
כ'הער די גלעזער, ווי זיי שלאָגען,
אָנגעפילט מיט שטאַרקען וויין...

איבער מיר די שוואַרצע שאַטענס
שפּרייטען זיך אויף וואַנט און טיר.
אלע פענסטער זענען ליכטיג,
אלע פענסטער... פענסטער פיער...

די פרייד פון נאכט

אין מיין צימער ברענט דאָס ליכט
שפעט אין נאכט אריין.
ס'קומט די פרייד פון נאכט ניט דאָרט,
וואו עס לויכט אַ שיין.

דרינגט די פרייד פון נאכט, אַוואו
ליכטיג איז ניט מעהר,
וואו עס וואוינט אַ ליעבע פאָר
און די בעט — ניט לער...

כ'בין אומרוהיג ...

כ'בין אומרוהיג די נאכט,
און שלאָפען קען איך ניט ;
שטעה איך אויף און נעהם אַ בוך,
גריבעל דאָרט און זוך און זוך.

די אויגען פאלען צו...
זיי בעטען שלאָף און רוה...
סיליגט נאָך אלץ פאר מיר דאָס בוך,
כ'בלעטער מיעד... און זוך און זוך... — — —

אָוועק איז שוין...

אָוועק איז שוין דער מאָג,
עס איז שוין ווידער נאַכט.
בייטאָג האָסטו געלאַכט,
איצט, האַרץ מיינס, נאָג און נאָג...

איצט לאָז אין שטיל אַ טרער,
איצט געה פאַר וועהטאָג אויס...
דיין צער איז טיעף און גרויס,
דיין עלענד — פיינליך שווער...

נשמה מיינע...

נשמה מיינע, עלענדע און בענקענדע נשמה...
אויף איבער נאכט אין הימעל געהסטו, ברענג מיר מיט נחמה
פאר דעם מאָרגענדיגען טאָג, כאַטש איין טאָג ברענג מיר פריידען,
כאַטש איין טאָג זאָל דאָס מיעדע האַרץ ניט ציטערען פון ליידען...
און נאָכדעם מעגסטו זיך אין גאַנצען מיט מיין א יך צושיידען.

און ווייס, ס'האָט ניט געליעבט מיין האַרץ, עס וויל דאָך ליעבען ;
עס האָט מיך קיינער פאר אַ חבר נאָך ניט אויסגעקליבען...
פאַראַנען אפשר אינ'ם הימעל הערצער, וועלכע בענקען,
וועלכע קענען רוה און גליק איין איינציג טאָג כאַטש שענקען —
נשמה מיינע, זאָלסטו מיך איי הימעל דאָרט געדענקען.

און ווען דו קערסט צו מאָן... אום און טרעפסט מיך דרימלענדיג,
ניט וועק אַ ווייל... נאָר קאָז מיך טרוימען פון גן-עדן-גליק...
נאָר אויב דו ווייסט די טרוימען מיינע זענען בלויז געוועבען
און ווי דער נעכטען וועט דער היינט קיין שמייכעל מיר ניט געבען,
דאָן קער צוריק און קאָז אין רוה דאָס האַרץ פאַרנעהן אָהן לעבען...

ביים בריעפענקעסטעלע

אָווענט, פריה און שפעט ביינאכט,
יעדען מאָל זיך אָפגעשטעלע
ביי דעם בריעפענקעסטעלע,
זעלטען ווען אמאָל פארפעהלעט.

וואָס־זשע זוך איך דאָרטען פאָרט,
וואָס צום קעסטעלע מיך ציהט? ...
וואָרט איך אויף אַ בריעה פון דר'היים? —
האָב איך דאָך קיין היים שוין ניט. ♣

וואָס־זשע זוך איך דאָרטען פאָרט,
וואָס צום קעסטעלע מיך ציהט? ...
וואָרט איך אויף אַ ליעבען וואָרט? —
האָב איך דאָך קיין ליעבסטע ניט...

וואָס־זשע זוך איך דאָרטען פאָרט,
אָזוי נאָריש איינגעשפאָרט? ... —
ס'זוכט מיין האַרץ ערגעץ אַ טרייסט
און בלייבט שמענדיג אָפגענאָרט...

דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל...

דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי.
וואָס־זשע זאָל איך טאָן היינט לייענען אַ בוך ?
וועל איך דען געפינען דאָרטען, וואָס איך זוך ?
דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי.

דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי.
ווייל איך זיך באטרינקען מיט אַ שטאַרקען וויין,
און אין אַ טיעפען שלאָף פאַרזינקען מיט מיין פּיין...
דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי.

דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי.
ווייל איך לויפען מיט מיין אומעט היינט צו איהר,
לויפען ווילד און ווילדער קלאַפען אין איהר טיר...
דער טאָג איז רעגענדיג און טונקעל היינט אזוי...

ס'איז אומעטיג...

ס'איז אומעטיג...

ס'איז אומעטיג אין וואַלד, אין פעלד,
אין זונעדטעג און רעגען קעלט,
איז טויט און פוסט די גאַנצע וועלט,
ווען „די ליעבע“, ברודער, פעהלט!....

ס'איז אומעטיג דעם פויגעל'ס ליעד,
ס'איז אומעטיג די בלום, וואָס בליהט...
דיין האַרץ איז קראַנק, דיין זעל איז מיעד,
ווען דו האָסט, ברודער, קיינעם ניט...

ס'איז אומעטיג ביי דיר אין הויז,
ווען דורכ'ן פענסטער בליקסט אַרויס,
מענשען פול... די גאס איז גרויס...
און זוכסט, און קוקסט אַ מענשען אויס...

דו האַסט רעכט!
אַליין צו זיין איז זעהר ניט גוט;
לאַנגווייליג זענען שעה, מינוט,
טעג און נעכט...

כ'גיב עס צו...
אַליין צו זיין איז אומעטיג,
עס פעהלט אין לעבען זון און גליק,
ליכט און רוה...

ס'איז שווער דער יאָך...
אַליין צו זיין אָהן ליעבע-שין,
און אין צווייען עלענד זיין —
שווערער נאָך...

אַרדען איין דין לעבען...

„אַרדען איין דין לעבען!“
רופט ווער שטיי און בעט;
„אַרדען איין דין לעבען,
אירער ס'ווערט צושפעט...

„אַרדען איין דין לעבען!“
כ'הער זיך צו און פרעג:
וואָס איז אונזער לעבען?
וואו איז אונזער וועג?

ס'לעבען האָט קיין ציעלען,
קיין באַשטימטען וועג...
ס'שלעפט אונז בלינד אַ ווילען
ביז צום ענד... צום ברעג...

כ' ש פ י ע ל . . .

כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
כיוועל זיך ניט אפשטעלען;
כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
כ'וועל ניט איבערצעהלען...

כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
געוואונען צי פארלארען,
כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
כישטעל אין קאן די יאהרען...

כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
ביז איד בלייב פארמאטערט;
כישפיעל מיר קאן נאך קאן,
ביז כ'האב אלץ גע'פטר'ט...

מיינע יאָהרען

אך, עם האָבען מיינע יאָהרען
מיך פאַרנאַרט...
שמענדיג, שמענדיג אויף אן ע פ ע ס
כ'האָב געוואַרט.

ס'איז דער ע פ ע ס ניט געקומען,
קיינמאָל ניט...
איצטער לאָז איך לויפּען שנעלער
מיינע טריט...

נאָר מען קען ניט מעהר דעריאָגען,
וואָס פאַרנעהט.
און צו וואַרטען איז שוין איצטער
אויך צושפעט...

ח ל ו ם

ס'איז א חלום א ליעבער געווען,
וואָס קומט ניט צוריק.
ס'האָבען קינדער מיט שניי זיך געשפּיעלט,
געפינען דאָס גליק...

א בלאַסק האָט געגעבען די זון.
געדויערט האָט ניט לאַנג
דאָס ריינע, דאָס קינדערשע גליק...
און ס'טוט אזוי באַנג...

מיין בילד

מיין בילד :

איד קוק אויף זיך און וואונדער זיך
און איד דערקען אלליין ניט מיד...
גענומען ערשט, זי איז נאך ניי,
און דאך, ווי פאלש און ניט געטריי...
העי, פאטאגראפער, זעה אָט דאָ!
מיט קנייטשען פול... די האָר שוין גראָה...
אזוי בין איד שוין טאקע, וואָס?
צו קענסטו ניט פארריכטען דאָס?
און אפשר... איז די שולד גאָר מיין?
זאָל שוין זיין!...

און טיעפער, אלץ טיעפער...

און טיעפער, אלץ טיעפער פארציהט זיך דער קנופ,
און טונקעלער, טונקעלער וויקלען זיך איין
די פעדים פון לעבען אזוי ווי אין קנויל —
עס ווערען פארשלאנגען מיין איך און מיין זיין.

און ס'פלאַנטערען זיך שטיקלעך און ברעקלעך אָהן צאָל,
עס הענגען די פעדים אַרום און אַראָפּ...
פאַרקניפּ איך איין ברעג מיט'ן צווייטען אַמאָל,
רייסען זיך אַנדערע פעדים באַלד אָפּ...

און ס'בלוטען די פינגער פון וועה און פון פיין,
פון גריבלען און זוכען צום פלאַנטער דעם וועג.
צעריסען איז באַלד שוין מיין איך און מיין זיין,
און כ'קען ניט געפינען קיין אָנפאַנג, קיין ברעג...

וואָס דאַרף איך קלערען...

וואָס דאַרף איך קלערען פון אַ ציעל?
זאָל זיין, זאָל זיין, יא, וואָס עס וויל,
די וועלט איז סיי ווי סיי אַ שפּיעל...

וואָס דאַרף איך קלערען, וואָס ס'איז שלעכט,
צו טו איך אומרעכט, אָדער רעכט?
די וועלט איז סיי ווי סיי דאָך שלעכט...

איך בין אַן אומבאַהאַלפּען קינד,
וואָס בויגט זיך איין פון קלענסטען ווינט...
די וועלט איז סיי ווי סיי מיט זינד...

איך נעהם פון לעבען...

איך נעהם פון לעבען, וואָס איך קען :
דעם קוש, דעם ביס, דעם ריס, דעם בריינ,
וואָס האָט אין זיך נאָר לעבענס־קראַפֿט,
וואָס נאָר אַ רגע פֿרייד פֿארשאַפֿט...

און גיט דאָס לעבען, ניט צופיעל,
ווער רעכענט דען ? ווער זוכט אַ ציעל ? —
דערווייל איז ליעב מיר דער מאָמענט,
דער חשבון קומען וועט צום ענד...

ניין, ניט שולדיג...

ניין, ניט שולדיג איז מיין אויג,
ווייל עס ליעבט אלץ, וואָס עס זעהט,
ווינט עס שטומערהייט און בעט —
ניין, ניט שולדיג איז מיין אויג.

ניין, ניט שולדיג איז מיין האַרץ,
וואָס עס בענקט און וויל אלץ מעהר,
שטענדיג בלייבט עס וויסט און לער —
ניין, ניט שולדיג איז מיין האַרץ.

ס'איז שולדיג געוועזען

ס'איז שולדיג געוועזען דער הערבסט און דער רעגען,
דאָס ברומען און פייפען פון שטורמענדען ווינט...
וואָס האָט מיר גערעגט און געוועקט און געצויגען
דעם שמערץ צו דערטרינקען אין וויין און אין זינד...

ס'איז שולדיג געוועזען דער הימעל דער שוואַרצער,
וואָס האָט אין מיין האַרצען אַן אומעט געוועקט...
און איד האָב מיט וויין און מיט לילית'עס טעכטער
די זון־ריינע טעג פון מיין יוגענד באַפֿלעקט...

ס'איז שולדיג געוועזען דער בריעה פול מיט טרויער,
וואָס האָט מיר אַ בשורה אַ שלעכטע געבראַכט...
ס'איז שולדיג געוועזען מיין אייגענער לעבען,
ס'איז שולדיג געוועזען די פינסטערע נאַכט...

כ'קום צו אייך...

כ'קום צו אייך, ווען איך בין וואָכעדיג,
ווען פאַרשווינדען איז פון מיר דער גייסט, וואָס שאַפט...
און ס'האָט די חלום-וועלט ניט מעהר קיין האַפט...
און ניט באַרוהיגט בלייב איך פון מיין חלום-גליק.

כ'קום צו אייך און פלוידער נאַריש. דום,
הערט איהר זיך צו צו מיר, צו מיינע דומע רייד...
און לאַכט און קוועלט נאָר אָן... די הויז ווערט פול מיט פרייד,
און וואַרים כאַפט איהר מיך פון שמחה אַזש אַרום.

טרעפט איהר מיך אין הייליגען מאַמענט,
ווען פאַרוועבט האָט מיך דעם הימעל'ס שעהן געוועב,
און אין די הויכע ספערען, דאַכט זיך מיר, איך שוועב,
און האַלט מיין בליק צום בלויען הויך געווענדט...

מיידט איהר מיך דאַמאָלסט אויס... ווייל ניט פאַרשטעהן קענט איהר
דעם חלום פון אַ דיכטער-קינד, וואָס שווייגט און דיכט...
און שוועבט אַרום אין הימעל'ס בלויען ליכט...
און פרעמד און ווייט זייט איהר דאַמאָלסט פון מיר...

כ'בין מיעד אזוי...

כ'בין מיעד אזוי...
פון דעם וואַכענדיגען קלאַנג,
וואָס כ'הער שטענדיג אַרום מיר,
פון דעם טומעל און דעם דראַנג,
וואָס פאַרצאָמען הויז און טיר.

כ'בין מיעד אזוי...
פון די ווערטער, וואָס איהר רעדט,
סײַ אין ערנסט, סײַ אין שפּאַס,
סײַ איהר לאַכט, און וויינט, און בעט,
צײַ מיט לייעבע, צײַ מיט האַס...

כ'בין מיעד אזוי...

עפעס ווילט זיך מיר...

עפעס ווילט זיך מיר א תפלה שיקען,
ווייס איך אָבער ניט, וואו זיך צו נויגען...
ס'איז דער מזרח לאַנג פון וואַנט פארשווינדען,
רוהט ניט מעהר די שכינה פאר די אויגען...

בלויב איך זיצען שמום, אזוי פארטרויערט,
וויינט דאָס האַרץ אויף דעם, וואָס איז אַנטרונען...
כ'האָב די אַלמע געמער וואו פארלאָרען,
און קיין נייע אַלץ נאָך ניט געפונען...

איך וועל שוויגען...

איך וועל שטומען... שטומען מיט מיין וועה...
איך וועל שוויגען... שוויגען פיינליך שטיל.
סי'הארץ וועט פול מיט ליידען זיין אזוי,
קרענקליך נאָגען וועט אַ שווער געפיהל.

נאָר פון צייט צו צייט אַ דומפער זיפץ
וועט אַרויסרױסען זיך פון דער טיעף...
ווי עס קרעכצט אַ מאַסט־בוים, ווען ער ברעכט,
זינקענדיג צוזאַמען מיט דער שיף...

ווער קען זיי געפינען...

עס האָט ווי אַ טונקעלע כמארע מיין לעבען פארטונקעלט די צייט.
עס בלאַנדזשעט אַרום וואו מיין חלום, אַזוי ווי אַ וואַלקען ווייט-ווייט
און זוכט אַלץ אַרום יענע ערטער, וואו ס'האָט איהם דאָס מזל
געבאָרען.

ווער קען זיי, ווער קען זיי געפינען! זיי זענען איצט אַלע
פאַרלאָרען...

זיי זענען פאַרלאָרען, אַזוי ווי מיין קינדהייט און עבר פאַרגאַנגען.
זיי זענען פאַרגאַנגען, אַזוי ווי די עכאָס פון נאַכט-שטילע קלאַנגען...

געפינט ווען מיין חלום דאָס אָרט פון געבורט, איז עס ווייט איבער
ימ'ען.

פליסען דאָרט טרערען פון אויגען, אַן אַלטער, געבויענער מאַמען...
הערען זיך זיפצען פאַרשטיקטע פון טאַטען, אַן אַלטען, אַ מיעדען,
און ס'קערט זיך מיין חלום צוריק אַום אַזוי ניט צופרידען... — —

ווען איך וואָלט פון גליק געטרוימט...

ווען איך וואָלט פון גליק געטרוימט,
וואָלט דער אומגליק ניט געקומען?
קומען פלוצלינג דען ניט ווינטען,
רייסען אויס די שעהנסטע בלומען?

ווען איך וואָלט פון טויט געטרוימט,
קען איך דאמאָלסט דען ניט לעבען?
קען דען ניט אַ יונגע שעהנהייט
מיך אין ליעבע־נעץ פארוועבען?...

ווען איך וואָלט מיין הארץ אין שטיין
אומגעוואַנדעלט אין אַ הארטען,
וואָלט דען ניט דאָס הארץ צוגעהן
פון אַ האַפען און אַ ווארטען?...

ס'איז ניט ווי מען וויל...

ס'איז ניט ווי מען וויל, ס'איז ניט ווי מען קען;
די צייט זי געוועלטיגט דאָס לעבען.
וועל איך זיך אזוי ווי אַ שיפעל אָהן רודער
אין שטראָם פון דער צייט איבערגעבען.

דאָן וועט זיך דאָס שיפעל פון זיך אליין לויפֿען,
די כוואַליעס זיי זאָלען עס טראָגען...
פון ביזע און שטורמישע ווינטען געטריבען, —
מיך אַרט ניט, וואו ס'וועט מיך פאַריאַגען...

און ווער איך באפרייט...

און ווער איך באפרייט פונ'ם טומעל אמאל.
פון „שכרות“, וואָס האָט מיך פאַר'שכור'ט די צייט...
פון שטאַרט און פון מענשען כ'אַנטלויף ערגעץ ווייט...
דאַן הויב איך אָן הערען מיין אייגענעם קול...

דאַן הער איך מיין אייגענע שטים, ווי זי וועקט...
ווי זי וויינט און זי יאָמערט אין שטילקייט פאַר זיך...
„וואָס האָסטו פאַרגעסען דיין אייגענעם איך?׃
עס וואָרענט די שטימע און בעט און זי שרעקט...׃

„וואָס האָסטו פאַרגעסען דעם ציעל פון דיין זיין,
דיין וועלט און דיין צוקונפט, וואָס שאַפסט ניט קיין וועג?
און ס'געהען פאַרלאָרען די יאָהרען, די טעג,
דיין יוגענד איז באַלד שוין אין עלטער אַרײַן...׃

און יאָגסט זיך נאָך זאַכען, וואָס זענען אָהן ווערט...
דו כאַפסט נאָר די ברעקלעך, וואָס פאַלען אַראָפּ...
און זעה, ווי עס גראָהען די האָר שוין אין קאָפּ!
באַלד ווערסטו פאַרשלאָנגען אין מויל פון דער ערד...׃

און דו... אָה, דו זינגסט נאָך דיין אַלטיִיוגענד לייער...
און זעהסט ניט די צייט, ווי זי חוזק'ט און שפּאַט...
און בלאַנקעסט אַרום אָהן אַ היים, אָהן אַ גאָט...
און חלוּמ'סט חלומות... און קראַנק ביזטו, מיעד...׃

לויף, לויף מיט דיין אומרוח...

לויף, לויף מיט דיין אומרוח, לויף, לויף מיט דיין פיין,
דו זאָלסט ניט חלילה פאַרשפּעטיגען דאָרט...
וואוהין ווייס אליין ניט... באדאַרפסט עס ניט קלערען,
קום נאָר וואָס גיכער אַהין צו דעם אָרט.

„אַהין צו דעם אָרט“, און אַוואו איז דאָס אָרט דען ?
וואו וועסטו געפינען א פרעהליכע שעה ?
צי האָט ווען דיין טראָט דורך אַהין שוין פאַרטראָגען,
וואו ליכע און לעבען און גליק זענען דאָ ? ...

דאָך לויף און ניט קלער און ניט פרעג איצט קיין פראגען.
און זיצטו אין שטוב, איז נאָך שווערער די לאסט...
און לאך דיין געפיהל אויס, דיין שעהנע נשמה,
וואָס בעט דורך צו געהן נאָר אַהין, וואו עס פאַסט...

„אַהין וואו עס פאַסט“, און אַוואו וועט דען פאַסען ?
אַלץ איז אַזוי פרעמד, אַזוי עלענד און ווייט...
און האָט דורך דאָס לעבען קיין רוה ניט געשאַנקען,
טאָ געה וואו עס שטויסט דורך די זינדיגע צייט...

נ ש מ ה

איך האָב אַ נשמה, מײן קינד,
מיט טרוימען און ליעבע באשענקט,
מיט שעהנעם און ערליכען טרוים,
נאָר איינזאַם איז זי און פאַרבענקט...

זי האָט ניט קיין חבר, קיין פריינד,
אַליין איז זי שטענדיג, אַליין...
איהר ליעבט נאָר דאָס אייגענע הארץ,
איהר צערטעלט דאָס שמילע געוויין...

כ'ווארט אויף דער עלטער...

איך ווארט אויף דער עלטער... די עלטער זאל קומען,
די יונגער, איך וויל זי פארגעסען;
מיר האָבען די טרוימען, די גליקען פון יונגער,
דאָס ליבען און האָפען דערעסען...

די ליבע, זי האָט מיר אַ שמייכעל געשאַנקען,
אַ שוים האָט געטאָן אין מיין בעכער...
אַ מלאַך אויף זיידענע פליגעל דערהויבען
אין בלוסייט געטראָגען מיך העכער...

און שעהנער געוואָרען נאָך זענען די טרוימען,
און שטאַרקער דער גלויבען, דער ווילען...
אַ צייט איז פאַרביי... און פאַרביי איז אַ חלום,
אַ חלום פון יונגער־געפיהלען...

און זיידער אַ חלום אַ נייער עס וועבט זיך,
עס וועבט זיך... און האַלט מיך געפאַנגען...
אַ חלום נאָך חלום... חלומות, חלומות...
אַ יאָהר נאָך אַ יאָהר איז פאַרגאַנגען...

איך ווארט אויף דער עלטער, די עלטער זאל קומען,
מיר האָבען די טרוימען דערעסען...
די גאָלדענע טרוימען... די גליקען פון יונגער,
איך וויל זיי פארגעסען, פארגעסען...

שני...

דו ביזט אַמאָל מיין פרייד מיין ליכטיגסטע געווען! ...
 אין ווינטער־נעכט אין הימעל־קלאַרע וואונדער־שעהן,
 האָט זיך דיין העלער זילבער־גלאַנץ פון ווייט און ברייט פארשפרייט:
 דו ביזט געווען מיין יוגענד־גליק... מיין קינד־הייט'ס שטאַרקסטע
 פרייד...

עס האָט דיין ווייסע בילד באַצויבערט מיך און ווילד געמאַכט...
 אין יענע נעכט... האָב איך געשפרונגען, ווילד געלאַכט...
 געוואָרפען זיך אין דייע אָרעמס פול מיט יוגענד־לוסט, —
 און יונג און שטאַרק געפרעסט זיך צו דיין ווייכער, ווייסער ברוסט...

שני...

דו ביזט פאַרפיהרעריש און פראָסטיג־קאַלט געווען! ...
 אַ שטראַהל... און שווינדסט... מיין טרוים הויבט אָן פאַרגעהן...
 דיין ווייסע צאַרטקייט שווינדט... דיין שעהנקייט געהמט אָן ענד...
 און איך? איך שטעה מיט אויסגעשטרעקטע הענט
 און זוך און זוך... און דו ביזט מעהר ניטאָ, ניטאָ! ...
 איך זעה, עס פליהט אַריבער מיר אַ שוואַרצע קראַה...
 פליהט... איך הער פון הויך, ווי זי לאַכט און לאַכט:
 „פאַרגאַנגען איז דיין חלום, קינד פון חלום־נאַכט! ...“

שניי...

און איצטער ביזטו ווייטער דאָ מיט פרישען רייץ און חן
און בלענדרסט... און ציהסט צו זיך, „קום, קינד, אהער צו געהן!“
„קינד...“ אָ, ניין, איך בין ניט מעהר אַצינד קיין חלום-קינד!
און קענסט ניט מעהר מיך נארען מיט אַ חלום, וואָס פאַרשווינדט...
אַלט בין איך און גראָה... כּיצוטרעט דיך אונטער מיינע טרויט!...
איך האַרצען מיינעם קאַכט עס און עס זידט...
נקמה העלישע עס פלאַקערט דאָרטען טיעף און ברענט...
איך צושטויב דיך אונטער מיינע פראַסטיג-קאַלטע הענט,
און פאַרשלידער דיך צום ווילדען שפּיעל פון ווינט...
אַ ניין, איך בין ניט מעהר קיין חלום-קינד...

שוין שפעם...

שוין שפעם... כ'האב פארוצמט.
יא, שטענדיג עס געשעהט:
איך קום צו שפעם...
איך האב פארוצמט...
דאך איין מאָל וועט געשעהן,
צו איך מיט אייך
וועל קומען גלייך
צוריק ניט געהן...

דער אָסיען...

מיך האָט דער אָסיען איינגעהילט
אין אַ מאַנטעל איצט פון טרויער...
אין דרויסען בלאָזען אָסיען־ווינטען
און עס שרעקט אַ טאָג אַ גרויער...

שווערע וואָלסענס ציהען, ציהען,
און זיי ברענגען שוואַרצע בשורות...
פון ערנעץ לענדער, וואו עס ווייזען
פעלקער בלוטיגע גבורות...

און די טראַפּענס רענען פאַלען,
זיי טרויערען מיט צער מיט שטומען...
אַלע הימלען איצט באַוויינען
די צעפליקטע יונגע בלומען...

מיינע טרוימען

עם האָט דער הערבסט מיר מיינע טרוימען צוריק געבראַכט,
מיט די ווינטען קומען זיי אין שטורם־נאַכט...
קלאַפען אָן אין מיינע פענסטער און אין טיר,
זיי וועקען מיר...

„שטעה אויף! שטעה אויף! דו אַרים, עלענר קינד!“
מיר דאַכט, איך הער אין ברומען פּוּנִים ווינט...
„מיר ברענגען דיר אַ גרום פון ווייט, נאָר ווייט,
פון יענער זייט...“

„איבער ים'ען ווייטע פון דיין שטאָדט,
אָוואו געלאָזט האָסטו דיין היים, דיין נאָט...
עם וויינט און עם בענקט און ס'שיקט דיר האַרציג ווער...
אַ ליעבע טרער...“

אַסיענדיגע בלעטער

געלע, אַסיענדיגע בלעטער,
אייער פריהער, אייער שפעטער,
אייער בליהען, אייער דאַרבען,
אייער לעבען, אייער שטאַרבען
איז אַפהענגיג כאַטש אָן וועטער...

מיינע טעג און מיינע יאָהרען
ווערען ביים געבורט פאַרלאָרען,
אַהן אַ פריהער, אָהן אַ שפעטער,
וועלען מיינע לעבענס-בלעטער...
שטאַרבען ביים געבאָרען...

און בעלד...

און באלד וועלען האָר-גראָהע זילבערנע פּעדים זיך קרייזלען,
צעוואָרפען אַריבער מיין נאַקען, אַריבער מיין שטערען.
עס וועט מיך די עלטער באַגריסען מיט בלייך-קאַלטע פינגער,
זי וועט מיך באַגריסען, אַן אַלטען פאַר-חלום/מען זינגער.

און אַלט וועל איך זיין און צעשראַקען, מיין יונגע נשמה
וועט בלאַנדזשען און זוכען מיין לאַנג שוין געשטאַרבענע יונגער,
אַזוי ווי אַ ים-פּויגעל בלאַנדזשעט, ווען פּלוצלינג פאַרפאַלען
געוואָרען די שיף איז, וואָס זי האָט באַגלייט אַויף די וואַלען...

عالمی

אויף די ווינטיגע וועגען

מיך רייצען די ווינטיגע וועגען,
און קומסטו מיר ווען אן אנטקעגען,
איך שטעל זיך ניט אָפּ,
כיגיב שטום אַ שאַקעל דעם קאַפּ,
לאָז ווייטער זיך געהן —
אויף די ווינטיגע וועגען...

קען זיין איך וועל ערנעץ וואו ווייט,
אַ פרעמדער צו נאָט און צו לייט,
פאַרלירען דעם וועג...
כיזוך ניט קיין רוה און קיין ברעג,
מיך ציהען די ווינטיגע וועגען,
מיך רייצען די ווינטיגע וועגען...

און דו, קינד, דו שטילע, בלייב דאָ,
און טרוים זיך פון שטילקייט און רוה! ...
און האָף זיך אין רוהיגען שטרעבען,
און ליעב זיך אין רוהיגען לעבען,
איך שיק דיר אַ גרום —
פון די ווינטיגע וועגען...

אויף נייע וועגען

כ'וועל פארלאזען די שטאָרט
מיט האַרץ-וועה באַטריבט ;
ניט בענקען נאָך קיינעם,
כ'האַב קיינעם געליעבט.

כ'וועל וואַנדערען ווייט,
ווייט ווייט אָהן אַ ברעג...
ניט בליקען אַוואַ
ס'פאַרלירט זיך דער וועג...

דער וועג איז אַן אַלמער,
דער וועג איז אָהן גליק...
אויף וועגען אויף נייע
וועט בלאַנדזשען מיין בליק...

און זוכען אַ לעבען,
וואָס איז ניט באַקאַנט...
צווישען פרעמדע מענשען,
אין ווייט-ווייטען לאַנד.

און וועט ווען דערנרייכען
פון וועמען א קלאנג,
צו מיר פון באקאנטע,
פון ווייט ערנעץ... לאנג...

וועל איך א ווייל הערען —
א שמייכל טאן קוים...
פארזונקען דאן גלייך אין
פארגעסענחייט'ס רוים.

און איך געה אליון...

און אויב דו האָסט, קינד, נאָך קיין רוה אויף דער וועלט ניט געהאט,
נאָך שטענדיג געוואַנדערט, אַזוי ווי אַ ווינט, נע ונד...
און האָסט ניט באַגעגענט אין לעבען קיין ביסעלע גליק,
קיין פריינדליכען שמייכעל... קיין וואַרימען ליבעליכען בליק...

טאָ קום־זשע מיט מיר איך האָב אַזאַ חבר באַגערט,
אויך מיר האָט דאָס לעבען אַ מזל אַ שווערען באַשערט...
זענען מיר ביידע חברים פון עלענד און נויט...
בלאָנדזשען מיר ביידע און שטאַרבען אַ היימלאָזען טויט...

נאָך אויב עס האָט ווען דיר דער הימעל אַ זון־שטראַהל געשענקט...
און נאַרסט נאָך אַ צווייטען... און וואַרטסט מיט אַ בליק טיעף
פאַרבענקט,

דאַן בלייב, קינד, דאָ שטעהן אַזוי לאַנג, ווי דו קענסט נאָר און
וואַרט! ...

און איך געה אליון... ווייל איך קען מעהר ניט בלייבען גענאַרט...

שווייג שטייל, מיין הארץ...

שווייג שטייל, מיין הארץ! ...
עם ווערט שוין שפעט... די שטונדע פליהט,
עם ווארט דער צוג... עם שלייכען טריט
צום נייעם וועג — פון אלטען מיעד...

און ערנעץ לויפט און שווינדט דער צוג...
איך זיך מיט א פארבענקטען בליק,
און זוך די רוה, און זוך דאס גליק...
שווייג שטייל, מיין הארץ! ...

נאך א שעה...

נאך א שעה... נאך א שעה...
און איך בין מעהר ניטא, ניטא!
וואוהין? וואוהין? א וואו?
וועל איך נעמינען רוה?
נאך א שעה...
נאך א שעה...

דער צונג דער צונג ער שטעהט שוין גרויט,
די אייזען־פליגלען אויסגעשפרייט...
דער אויווען ברענט... דאס פייער נליהט...
דער קעסעל קאכט... דאס וואסער זידט...
נאך א שעה...
נאך א שעה...

ע ב ג ע נ ט ר ת

און ווידער געבליבען בין איך אָפּגענארט,
נו, זיץ איך שוין ווידער און ווארט, און איך ווארט,
דער צוג זאָל שוין קומען און ווייטער מיך טראָגען,
און ווייטער מיך טראָגען דאָס גליק צו דעריאָגען.

דאָס גליק... אָה, ווער וויים? צי איך וועל ווען דערנרייכען?
דער צוג האָט פּאַרזאַמט זיך... אַ ביטערער צייכען...
דער צוג האָט פּאַרזאַמט זיך... וואָס האָט ער צו איילען?
איך וועל ניט אַנטלויפּען פּון אומגליק פאַר טיילען!...

דער וועג איז א ווייטער

דער וועג איז א ווייטער, א פרעמדער געווען,
דער צוג איז מיט שנעלקייט געפלוויגען.
און פעלדער און וועלדער און בערגער און טאלען
עס בליצען פארביי פאר די אויגען.

אָט זעה איך א דערפעל זיך ציהען פון ווייט,
א הייזעל, א מיידעלע שטעהן ;
א בליק... און עס קריצט זיך א בילד איין אין מוח,
א קינד אזוי ערליך און שעהן.

עס הויבט מיך אָן ציהען אַהין דאָרט צו איהר,
צום שטילען, צום דאָרפישען קינד,
א בענקשאַפט נעהמט נאָגען און נאָגען דאָס האַרץ,
דער צוג דאָך ער שווינד אַלץ און שווינד...

דער צוג דאָך ער שווינד אַלץ און טראַגט זיך ווייט ווייט...
די זון זי איז באַלד שוין פאַרגאַנגען...
עס ראַנגלען זיך שטראַהלען אויף שפיצען פון בערג,
ווי עמיצער האַלט זיי געפאַנגען...

און ס'בליקען אראָפּ פּונים הימעל פּאַרקלעמט
וואָלקענדלעך בלייכע און שטומע...
ווי ס'וואָלט זיי דערשראָקען די אָנקונפט פּון נאַכט
און זוכען וואו ערגעץ אַ תקומה...

און ס'רוקט זיך אַלץ נעהנטער און נעהנטער די נאַכט
מיט אויגען מיט שוואַרצע אַנטקעגען...
און ס'רייסט זיך דער צוג אַלץ און שנייד דורך די לופט
דורך חושך־פּאַרהילענדע וועגען...

דער צוג האָט זיך געשטעלט...

דער צוג האָט זיך געשטעלט... וואו זאָל איך געהן אַצינד, אוואו ?
כ'בין מיעד און קראַנק... אוואו געפין איך איצט אַביסעל רוה ?
אין מח רוישט די רעדער'ס קלאַפּען אין דעם ווייטען וועג,
אַט איז די שטאָרט... פרעמד זענען מיר די גאַסען, יעדער שטעג...

און אַרים בין איך... נאָט, פאַרלאָז מיך ניט אין נויט אַצינד !
אין ווייטען פרעמדען לאַנד אַן אַרים עלענד וואַנדער־קינד,
ער בלאַנדזשעט אום אַצינד, אַ ווייז אַ וועג, וואו געהט מען פאַרט?
וואָס זעה איך ? אידען פיעלע מענער, פרויען געהען דאָרט !

מען פיהרט אַ שוואַרצען אַרון... ס'איז אַן אומגליק דאָרט געשעהן
זאָל איך אפשר מיט די ערה אידען אויך מיטגעהן ?
דעלפען וויינען דאָרט אַ מאַמען, וואָס באַוויינט איהר קינד,
ווי עס וויינט אין אַסיען־נאַכט אַן עלענדער דער וויינט ?...

און ווייט איז צום בית־עולם, ווייט... און באַרניג שווער דער וועג...
איך געה און טראַכט פון מיינע אַפּגעלעבטע טעג...
דער אַרון שלעפט זיך שווער... אבליים זיפצען שטיל און באַנג...
און נאָהנט אַ פרעמדעס אבלי־קינד עס שלעפט זיך מיעד און קראַנק.

און אָט איז דער בית-עולם שוין... מצבות בליקען שטום...
עס שוועבט אין לופט א טויטע רוה... עס שוועבט דער טויט ארום...
און בליקט מיט אויגען פול מיט נאכט אָט ווי דער אָרון שוואַרץ...
און דריקט צונויף א יעדע ברוסט... פאַרגליווערט יעדע האַרץ...

א שטיל געווין... א רידעל-קלאַפּ... א באַרג מיט ערד אַראָפּ —
עס געהט צוריק א יעדערער געבוניגען טיעף דעם קאָפּ...
צוריק אַהיים... איך געה שטום נאָך... אָ, גאָט, צו וועמען, וואו?
עס וויינט דאָס האַרץ... און בעט און בענקט נאָך אייביג שטילער
רוה...

דו וואַנדערסט ווייט...

דו וואַנדערסט ווייט, דו וואַנדערסט פיעל
און קומסט ניט קיינמאָל צו קיין ציעל...
דו וואַנדערסט טאָג, דו וואַנדערסט נאַכט,
און ווערסט פון מזל אויסגעלאַכט...

און ס'ציהט דער וועג זיך ברייט און ווייט,
און ס'לויפט און ס'שווינד די שעהנע צייט,
און אימער שטעהסטו אויפ'ן וועג,
און פרענסט : צי איז נאָך ווייט צום ברעג? ...

אױואו איך זאָל קומען...

אױואו איך זאָל ניט קומען...
קען איך לאַנג ניט בלייבען,
עס הערט ניט אויף דאָס מוזל
פון אָרט צו אָרט מיך טרייבען.

אין שטאָרט צווישען מענשען,
איך ווער דערשטיקט פון ענגשאַפט...
אין פעלד צווישען בלומען —
ס׳האַרץ פאַרגעהט פון בענקשאַפט.

וואָס מאַכסטו, פּרױנד? ...

וואָס מאַכסטו, פּרױנד?
כ'האַב דיך נױט דערקענט...
ווי בלייך דו ביזט,
ווי סײַטערען דינע הענט —
כ'האַב דיך נױט דערקענט...

וואו געהסטו, פּרױנד?
צױ זוכסטו וועמען וואו?
קום, פּרױנד, מיט מיר
צוזאַמען זוכען רוה...
וואו געהסטו, פּרױנד?

די שטאָרט

די שטאָרט אין שעהן,
די שטאָרט אין ניי,
די שטאָרט אין ברויט,
די שטאָרט אין פריי.

די שטאָרט אין נרויט,
איד בלאַנרושע אום,
נאָס איין, נאָס אויס
פאַרבענקט און שטום.

און ווייט בין איד,
און פרעמד בין איד,
איד בין אליין,
אליין — מיט זיך.

מיין גרוס

ווען מיין גרוס וועט דײך דערגרייכען,
וועל איך זיין שוין ווייט פון דאָנען;
כװעל מיך וויגען אויף די וועלען,
איבער ווייטע טיעפע ים'ען...

כװעל ניט מעהר דײך קענען זעהען,
און דיין זיסע שטימע הערען —
הימעל, וואסער וועל איך זעהען,
ווינטען יאָגען, כוואַליעס קערען...

און צום ווינט וועל איך זיך ווענדען,
שטאַרקער שנעלער זאָל ער יאָגען.
אין מיין גרוס צו דיר מיטנעהמען,
און מיין זיפּל צו דיר פאַרטראָגען...

די מאמע

1.

שמילער, ליעבע מאמע...

שמילער, ליעבע מאמע, און געדולדיג
הער זיך צו צום וויינען פון דיין קינד,
פון דיין קליינעם קינד, עם איז קיין זינד,
ווען ס'וויינט א קינד מיט טרערען ריין אומשולדיג...

א, מאמע קרוין, ביזט אויך א קינד געווען,
היינט ביזטו גרויס, א מאמע ליעב און שעהן!
און וואַלסטו, מאמע, דאמאָלסט ניט געוויינט,
וואַלט ניט א מאמע-קרוין דיין קאָפּ באַקרוינט...

א. מאמע, זעה ווי שעהן...

א. מאמע, זעה ווי שעהן
דיין סינד זיך לערענט געהן,
טריט ביי טריט.
זינג איהם, מאמע, זינג
א. מאמע-ליעד!

דו קענסט די ליעד, געדענקסט,
איך זעה דו וויינסט... דו בענקסט
נאך יענע ליעד...
טא זינג-זשע, מאמע, זינג
די מאמע-ליעד!

מאַמע־פינגער

מאַמע־פינגער האָבען קינדער־לאַקען שטיל געגלעט,
 און געשווינגען האָבען ביידע לאַנג.
 און דאָן — דאָס קינד האָט עפעס שטיל אַרויסגעווערט,
 געקלונגען האָט עס: „מאַמע, זיי געזונד!“
 „זיי געזונד“ — ביים לעצטען קלאַנג
 האָט זיך אין מוטער־האַרץ אַ וואונד
 צעברענט.

נאַכט.

די לאָרענס זענען צוגעמאַכט,
 און אימה־נאַכט!
 ביים דעם פענסטער שטעהט זי
 בלייב פאַרטראַכט...
 הערט זי יאָגען ווילד דעם ווינט —
 שרעקט איהר מאַמע־האַרץ און ציטערט...
 עס דאַכט איהר שלעכטע בשורות
 ברענגט ווער פון איהר קינד...

„קינד!“
 שטרעקט זי ציטערדיגע הענט
 צום ווינט...
 „מין קינד, מין קינד!“

דו מאמע! ...

דו מאמע! א רוהיגע, שטילע נשמה,
 ביזטו תמיד געוועזען, געלעבט אזוי שטיל.
 אין הארצען ביי דיר נאָר האָט עפעס געוועהטאָגט,
 א שטילער, א נאָגענדער מאמע-געפיהל.

וואָס האָט דורך די נעכט אין דיין שלאָף דרך געמוטשעט
 גערויבט דיר דיין רוה... און געבלייכט דיין געזיכט...
 דאָך האָט זיך דיין צער און דיין וועהטאָג פארקלענערט
 אום פרייטאָג פארנאכט, ווען געבענשט האָסטו ליכט.

דאָן האָבען מיט שטילען פארטרויערמען קומער
 די ליפען די בלאַסע פארטרויט א סוד...
 די אויגען פארטרערט האָבען שטום וואָס געבעטען...
 די הענט אויסגעשטרעקט צום אלמעכטיגען גאָט.

און שבת פארנאכט, ווען עס טונקעלט אין דרויסען...
 עס זשומזשעט אין שטוב אויפ'ן קוימען א פליג,
 האָסטו אויף א וואָך, אויף א גאנצער, באזאָרגט זיך,
 ביים גאָט פון די אבות מיט מזל און גליק.

דיין וועהטאָג אין האַרץ פון דיין קינד האָט געדרונגען,
אַן אייביגער אומרוה טוט וועה איהם און באַנג...
אַ בענקשאַפט נאָך ערגעץ פאַרבאַרגענע וועלמען
זיין קראַנקע נשמה ציהט ווייט איהם שוין לאַנג —

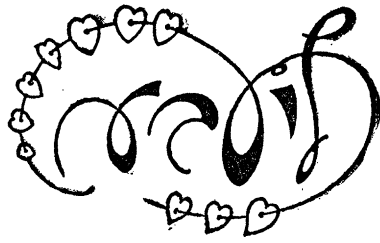
צו וואַנדערען, וואַגלען אין ווייט פּרעמדע לענדער
און זוכען די וועגען, וואָס זענען פאַרלאָרען...
אַ גלות אָפּריכטער צו זיין זיין גאַנץ לעבען,
אַן עלענדער קרבן די יונג־בעסטע יאָהרען...

און טרעפט, אַז דאָס לעבען ווערט שווער, אומערטרעגליך,
עס ווערען צעשווימען די האַפּנונגען פּיעלע...
און ס'טונקט די נשמה אין צער זיך און יאוש,
אַט ווערט זי דערטרונקען אין לידען אין שטילע...

דאָז בלאַנקען אַרום זיינע טריט שוואַכע, מיעדע,
אויף וועגען אויף פּרעמדע... אויף וועגען אויף קרומע...
און האָט ניט צו וועמען זיך קערען און ווענדען —
עס בלאַנדזשען און בלאַנדזשען די בליקען נאָר שטומע...

ביזט קראַנק געוועזען, מאַמע...

ביזט קראַנק געוועזען, מאַמע...
פון ווייט האָב איך געהערט דאָס שווערע אַטמען פון דיין ברוסט,
דיין קראַנקע ברוסט...
ווי אַ ווידער־קול האָט אָפגעקלונגען אין מיין האַרץ
דיין קרעכץ, דיין הוסט...
און ווי מיט שאַרפע שפּיזען געשניטען האָט מיין לייב
דיין וועה־געשריי.
און אַט האָט מיר געדאַכט איך זעה...
דיין שעהנעם בלייבען פנים קנייטשען זיך
פון וועה...
און שטיל... און בלאַס...
בליסקען דינע סיערע אויגען האַלב פאַרלאָשען
צו דער נאַס...
וואָס האָסטו, מאַמע, דאָן געזוכט ?

אויגען צוויי...

ס'האָבען אויפגעלויכט אין האַרץ
אויגען צוויי...
אַנגעצונדען דאָרטען טיעף
אַ נייעם וועה...

און אַ טיעפען שניט געמאַכט,
אַ טיעפע וואונד...
העלף מיר, נאָט, איך זאָל ארויס
שטאַרק, געזונד...

דערוויל ליעב איך איהר... מיין וואונד,
און קוש מיין וועה...
ליעב איז מיר דער פלאם פון איהרע
אויגען צוויי...

כ' צווייטע . . .

כ' צווייטע, צי מײן נליק וועט דויערען,
דאָס העכסטע נליק פון מענשענ'ס „זײן“...
צי וועט אין וועה, צי וועט אין פײן
סײַהאַרץ דערנאָך פאַרנעהן פון טרויערען...

דערווייל איז פול מײן זעל מיט נליק
און סײַטאַנצט און יובעלט טיעף אין זיך,
און הללויה זינגט מײן „איד“,
דערווייל איז פול דאָס האַרץ מיט זײַנג...

נאָט פֿון ליעבע

א, נאָט פֿון ליעבע, נאָט פֿון פֿרייד,
האַלט איבער מיר דיין האַנט פֿאַרשפּרייט,
דיין האַנט, וואָס ברענגט מיר רוה און גליק,
וואָס שטראַקט און בענשט מיר גלייך צוריק...

און, ווי עס יונגע פֿריהלינגבלום,
וואָס בויגט זיך איין פֿון קלענמען ווינט...
אַזוי בויגט אָפּט דאָס לעבען מיר,
פֿון טאַכט מיר הילפֿלאָז, ווי עס סיגד...

כ'האָב אויפגעוואַכט...

כ'האָב אויפגעוואַכט פון זיסען חלום/דיגען שלאָף,
נו, ליג איך מיר אין בעט און צערטעל די געפיהלען.
שעהן דער טאָג, די זון־שטראַהלען גלעמען מיר דאָס פנים,
ווי איינגערוימט זיי וואַלטען מיר אַ סוד אַ שטילען.

צעשמיכעל איך זיך פון פרייהימאַרגעניס ליעבע סודות,
הויבט אין האַרצען אָן צו זינגען זיס אַ ניגון...
שמייכלענדיג פאַרמאָך איך טרוימעריש די אויגען,
ווי אַ קינד, ווען די מאַמע הויבט עס אָן צו וויגען...

לעצמע אַווענט־שטראַהלען

לעצמע אַווענט־שטראַהלען פאַלען,
ס'האַט די זון זיך וואו פאַרקליבען,
ערגעץ אונטער בערגער הויכע
אין דער ווייטקייט וואו פאַרבליבען...

ליעבע זון, האָסט מיטגענומען
נאָך אַ טאָג פון שעהנעם לעבען
און עם ערגעץ וואו פאַרטראָגען,
שוין ניט מעהר צוריקצוגעבען.

אַט אַזוי טאָג טעגליך קומסטו
אונז באַלויכטען און — פאַרשוועבען,
מיט די לעצמע זונען־שטראַהלען
שווינדט אַ טאָג פון אונזער לעבען...

בליעב דיין יעדען וואָרט...

אַה, קינד, איך ליעב דיין יעדען וואָרט,
דאָך איצטער זאָלסטו שווייגען שטיל...
איצט הער איך נאָר די אויגען שפראך,
איצט זעה איך נאָר די פארבען-שפיעל...

איצט קלעטערט דער פארנאכט אַראָפּ
און לעגט זיך אויס אויף בארג און מאָל.
איצט קושען שטיל זיך בלום און גראַז,
ווי מיר אין יענער נאכט אַמאָל...

אַה, קינד, איך ליעב דיין יעדען וואָרט,
דאָך שווייגען זאָלסטו איצטער שטיל...
לעג שטום אַוועק דיין קאַפּ אויף מיר
און היל זיך איין אין מיין נעפיהל...

כ'ליג אין העמאק...

כ'ליג אין העמאק... האלט די אויגען צוגעמאכט,
איבער מיר די בויער רוישען שטיל און זאכט...
שטראהלען פון דער זון עס גלעמען מיין געזיכט,
ליג איך מיר און באָד זיך אין דעם הימעלס-ליכט...

עס וויגט מיך ווער... כ'ווייס ניט וועמעס האנט עס איז;
כיפיהל נאָר, אז עס איז מיר עפעס קינדערש-זיס...
כ'נורע איין מיין קאָפּ מיט טיעפען פרייד-געפיהל,
בענש און בענש די האנט, וואָס וויגט און וויגט מיך שטיל...

וויג מיד...

וויג מיד, וויג מיד נאך א ווייל,
געה נאך ניט אוועק, ניט אייל...
כ'האָב קיין מאמעס שוים ניט מעהר,
קיין מאמעס טרויסט, קיין מאמעס טרער...

וויג מיד, וויג מיד, ליעבעס קינד,
כיבין אליין, אליין אצינד...
אין דעם ווייטען, פרעמדען לאַנד,
אָהן א מאמע'ס ליעבע האַנט...

דאָס האַרץ

לאָז דאָס האַרץ איצט רוהען,
דאָס האַרץ, וואָס איז שוין מיעד...
ס'מיעדע האַרץ עס שאַפט איצט
אַ נייע וואונדער-ליעד...

לאָז דאָס האַרץ איצט שווינגען,
שווינגענדיגערהייט
וועבט זיך שטיל אויס סודות
פון ליעבע און פון פרייד...

אָה, וועלכעס ליער...

אָה, וועלכעס ליער באשאפען האָט
דיין הארץ אצינד?
אָה, זינג מיר, קינד, דאָס ליער,
וואָס האָט באשאפען איצט דיין הארץ —
דאָס שעהנע ליער.

צי וועל איך איהר פארשטעהן,
ווייס איך ניט אצינד.
דאָך זינג מיר, קינד, דאָס ליער,
וואָס באשאפען האָט דיין הארץ —
דאָס וואונדער ליער...

מיון ליעב פארלאנג...

מיון ליעב פארלאנג איז היינט געשעהן,
מיון גליק, מיון גליק איז גרויס געווען!
זאל שטענדיג, שטענדיג אזוי זיין,
זאל גיט פארלעשען זיך מיון שיון!

זאל לויכמען מאָג און נאָכט פאר מיר,
אזוי ווי היינט מיט איהר, מיט איהר...
מיון גליק, מיון גליק האָט אויפגעשיינט,
זאל שטענדיג ליכטיג זיין, ווי היינט!

ס'האָבען דיינע ווייכע אָרעמס...

ס'האָבען דיינע ווייכע אָרעמס
שטאַרק און וואַרים מיך געצויגען,
ס'האָבען דיינע הייסע קושען
יערען וועהטאָג אויסגעזויגען...

מעגען זיך די שוועסטער דיינע,
די נאַאיווע, איבערנעהמען,
אַז זיי זענען ריין און הייליג,
קיינמאַל ניט באַרירט פון וועמען.

שעץ איך דיך און אַכט נאָך מעהרער,
בלייבסט מיר שטענדיג לייעב און טייער,
ווייל דו הייליגסט און דו לייטערסט
מיט דיין לייעבע, מיט דיין פיער...

דער קוש ווערט פיעל רייכער און שעהנער,
ווען מ'רירט דיינע ליפען נאָר אָן.
דיין ליפ איז ווי זאפטגיגער וויין,
וואָס פליסט טיעף אין האַרצען אַרײַן,
און טריפט דאָרט מיט זון און מיט שיין.

און ווערט מיר דאָס לעבען ווען טרוקען,
און שווער אויפ'ן האַרצען, ווי בליי...
ס'דאַכט מיר, אַזוי ווי דער טויט וואָלט
באַגראָבען דאָס שיינענדע גאָלד,
וואָס האָט זיך אין חלום געמאַלט.

דאָן פאַלט נאָר מיין בליק אויף דיין וועזען,
וואָס איז נאָר פון גאָט ווי באַשאַנקען,
טויט־מיעדע הערצער באַגליקען,
מיט ליבע און וואַרימע בליקען,
מיט קושען און טויזענדער בליקען.

אין דיין לאך, דיין שטיף...

אין דיין לאך, דיין שטיף
לינט פארבאָרגען טיעף,
א וועהמאָג און א צער.
און איך, גרויסער נאר,
ליעב דיך נאָך דערפאר.

אין דיין אויגען-גלאַנץ,
אין דיין בליקען-טאָנץ
פלאַקערט א באַנער,
ציטערט שטיל א טרער...
ליעב איך דיך נאָך מעהר...

דערמאָן איך איהר נאָמען...

דערמאָן איך איהר נאָמען...
ס'הארץ הויבט אָן האַסטיג צו קלאַפּען,
ס'הויבט מיך אָן נאָגען און ציהען,
אַזוי ווי מיט צוואַנגען...
אַ בענקשאַפט באַפאַלט מיך און כ'הויב אָן
צו לויפּען און זוכען,
כיזוך זי אַרום, ווי אַ חלום,
וואָס איז שוין פאַרגאַנגען.

דאָך קען איך ניט מעהרער
ערגעץ געפינען מיין חלום,
מיין חלום דעם שעהנעם... מיין חלום
דעם בענקענדען, שטומען...
זיי שטיל-זשע, מיין האַרץ, און הער אויף
אַזוי קלאַפּען און קלאַפּען,
און וואַרט אויף אַ חלום אַ נייעם,
וואָס וועט צו דיר קומען...

ציה אן...

ציה אן דיין העלע זומער-קלייד,
דאָס זעלבע קלייד פון ווייסען זייד,
אין וועלכען כ'חאָב צום ערשטען מאָל
באָגענט דיך אין פריהלינג-צייט.

צעלאָז די בלאַנדע זיידען-האַר,
וואָס האָבען דאָן באַקרוינט דיין קאָפּ,
און ווי די שלאַנגען גאָלדענע,
נאָכהענגען זאָלען זיי אַראָפּ...

און זיצען וועל איך לעבען דיר,
ווי דאָן אין יענער נאַכט אַמאָל,
ביז שווימען וועט די חלום-נאַכט
ווייט ווייט אַוועק אין טיעפען טאָל...

דו ביזט...

דו ביזט דער חלום, וואָס כ'האָב לאַנג געטרוימט,
דו ביזט דאָס גליק, וואָס איך האָב לאַנג פארזוימט,
דו ביזט די פרייד, וואָס האָט מיין הארץ באַגערט,
דו ביזט די וועה, וואָס האָט מיין פרייד צעשטערט,
דו ביזט די ליכט, וואָס האָט באלויכט מיין נאַכט,
דו ביז די נאַכט, וואָס האָט מיך בלינד געמאַכט...

מיר זיצען ביידע...

מיר זיצען ביידע אויף א באנק,
ביידע שוויגען...
ס'יאָנט אַ ווינטעל, ווינט די בויער,
ס'רוישען צוויגען...

מיר זיצען ביידע אויף א באנק,
וואָס וועט ווערען ?
ס'שווימט ארום שוין די לבנה,
ס'גליהען שטערען...

מיר זיצען ביידע אויף א באנק.
מיט שטומען נאָגען...
מיר וועלען ביידע באַלד צעגעהן זיך,
נאָר ניט זאָגען...

מאָרגען...

מאָרגען וועל איך וואַרטען ווידער
אוי, דאָס וואַרטען ! אוי, דאָס וואַרטען !
אויף אַ חלום אַ גענאַרטען — —
מאָרגען וועל איך וואַרטען ווידער...

מאָרגען וועל איך וואַרטען ווידער
אוי, דאָס וואַרטען ! אוי, דאָס וואַרטען !
אויף אַ חלום אַ גענאַרטען...
אוי, דאָס וואַרטען ! אוי, דאָס וואַרטען !

גלייכער...

גלייכער, וואָס דו ביזט ניטאָ,
כאַטש ס'איז אומעטיג די שעה,
און מיט דיר איז פרעהליך פיעל;
אַבער דאָך נאָר בלויז אַ שפיעל....
ס'מוז דאָך קומען ווען אַן ענד,
דו האַסט פיעל אין שפיעל פארשווענדט...

צווישען מיר און דיר...

צווישען מיר און דיר
האָט עמיצער אַ פּרעמדער
אַריינגעשלייכט די טריט...
געהערסטו נאָך צו מיר —
ווייס איך איצטער ניט.

שטעה איך איצט פון ווייט
און קוק צו דיר פאַרשעהמט,
און פּרעג דרך שטום און פּרעג,
מיט טרערען אין מיין בליק:
שטעהט נאָך ווער אין וועג?

געהערסטו נאָך צו מיר?

כ'וואָלט צו דיר געקומען...

כ'וואָלט געוואָלט צו דיר אַמאָל נאָך קומען,
ביזטו אָבער עפעס ביז אױף מיר.
ס'קוקען קרום אױף מיר די בליקען דיינע,
מייד איך אױס דערפאַר צו געהן צו דיר...

פאַרדריסט עס מיר אַזױ און ס'טוט מיר באַנג,
ביזט דאָך אַזא וואױלע, ליעבע קינד.
נאָר שױן אַ ביסעלע צופיעל נאַאױו,
עס איז בײַ דיר דאָס קלענסטע שפּאַס אַ זינד.

אין איהר צימער

דאָס ליכט האָט געברענט אזוי טונקעל
אין צימער ביי איהר...
ווען פלוצלינג עס האָט זיך דערטראָגען
אַ ניגון צו מיר...

דאָס האָט זיך איהר נאכט־שטילע תפלה
צעגאָסען אין נאכט...
און איך בין מיט וועהר־שטומען שוויגען
געזעסען פארטראכט...

מיט ליעבע און טריבע געדאנקען
נעקוקט שטום אויף איהר...
און ס'האָט זיך דער ניגון אלץ נעהנטער
דערטראָגען צו מיר...

אין צימער געוואָרען איז פינסטער...
ס'האָט טיעף וואָס גענאָנט...
ס'האָט ווער מיט באהאלטענעם קומער
אין שטיל זיך צעקלאָנט...

די נאכט

עס האָט די נאכט מיך אָנגעקוקט,
מיט שוואַרצע אויגען דורכגעבליקט,
ווען איך בין שפעט געגאַנגען...
אַה, שוואַרצע נאכט, איך שרעק מיך ניט,
עס זינגט מיין האַרץ נאָך אלץ דאָס ליעד
פון שטורמענדע פארלאַנגען...

עס שרעקט מיך ניט דעם וועכטער/ים בליק,
עס טאַנצען מיינע טריט פון גליק.
וואָס קען מיך איצט דען אַרען?
איך לויף אַהיים און טראַכט אַצינד
פון איהר, די ווילדע, ליעבע קינד,
און כ'לאַך פון וועלט'ים געפאַרען!

איך און די

איך וועל טראכטען, דו וועסט טראכטען
היינט ביי נאכט אויף דעם געלייגער
איך וועל צעהלען, דו וועסט צעהלען,
די מינוטען אויף דעם זייגער...

מיינע ליפען, דיינע ליפען
א נאמען וועלען לאנג דערמאנען...
איך וועל בענקען, דו וועסט בענקען,
און די נאכט ניט שלאפען קאנען...

גוטע נאכט

גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
ס'קומט דער שלאָף און מאַכט די אויגען צו...
גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
זאָל די נאכט אונז ביידע שענקען רוה...

גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
עפעס קייקעלט זיך אַ שטילע טרער...
גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
כידעק זיך איבער... און איך טראַכט ניט מעהר...

גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
ס'דרימלעט זיך אַזוי... און ס'ברענט דוין ביים...
גוטע נאכט, מיין ליעבע, גוטע נאכט!
שלאָף'זשע איין מיט חסד, חלום זיס...

און איצט בין איך רוהיג...

און איצט בין איך רוהיג, און איצט בין איך שטיל :
איצט גלעט און עס צערטעלט א ליעבער געפיהל...
איצט ליגט וואו באהאלטען אין הארץ טיעף א סוד,
וואָס הייליגט און לייטערט, באהעפט מיך מיט גאָט...

ס'איז לייכט די נשמה, און לייכט דאָס געמיט...
עס רעגט ניט און וועקט ניט קיין תאוה און ציהט...
איצט ליג איך אין שטילקייט און וועב זיך מיין סוד,
דערווייטערט פון מענשען און געהנטער צו גאָט...

און קום איך ניט אָפּמער...

און קום איך ניט אָפּמער, זאָלסטו מיר פּאַרנעבען,
ס'איז שולדיג דער שטורם, דער שטורם פון לעבען.
דער שטורם, וואָס ברויזט... און עס וויל זיך ניט שטילען...
דער שטורם, וואָס ברעכט און פּאַרניכטעט דעם ווילען...

דאָס לעבען עס ווייס ניט פון צייט און מינוטען,
פון צוזאָג, פון פליכטען, פון ליידען און בלוטען,
עס יאָגט, ווי אַ שטורם... און טרייבט ווי אַ וויכער...
צו לעבען וואָס מעהרער, צו לעבען זאָס גיכער...

און איצט...

און איצט, ווען ס'איז שפעט שוין געוואָרען,
עס זענען פאַרגאַנגען שוין יאָהרען,
מיין וועה האָט געשטילט....
איז צו מיר ווידער געקומען
מיין טרוים, וואָס איז לאַנג שוין פאַרשוואַמען,
מיין טרוים — אין איהר בילד.

אין בוך, אַ צעריסענעם, אַלטען,
שטום איז עס געלענען באַהאַלטען,
אַזוי לאַנג, אַזוי לאַנג...
זי שמייכעלט נאָך אַלץ אַזוי ביטער...
איך קוק אויפ'ן בילד און איך ציטער...
און ס'טוט אַזוי באַנג...

בריעה

ווען דו ביזט געווען אזוי גוט, אזוי ליעב,
בין איך אזא שלעכטער געבליבען ;
ווען דו האסט מיר בריעה אזוי אפטער געשיקט,
האב איך דיר א ווארט ניט געשריבען...

היינט ליגען די בריעה אזוי קאלט, אזוי שמום,
איך קוק אויף זיי איצט און באדויער.
און ס'דוכט מיר, איך זעה דאָרט דיין ליידענדע הארץ
פארגליווערט פון פיין און פון טרויער.

כ'בין אמאל...

כ'בין אמאל צו דיר געקומען
נאך א לאנגע, לאנגע צייט.
האסטו אזוי גענארט מיך זעהן,
כ'בין געוועזען ערגעץ ווייט...

איז דיין ערשטער וואָרט געוועזען :
„זאָג מיר, ליעבסטו מיך שוין צינד?"
ווידער ביזטו שטיל געבליבען,
ווי א יתום'דיגע סינר,

ווען עס פרעגט די צווייטע מאמע
עפעס וואָס — זי ענטפערט ניט.
שטילע, שטום-פארשעהמטע טרערען
האָבען אין דיין אויג געגליהט.

איצטער וואָלט איך דיר געענטפערט,
ביזטו אָבער מעהר ניטאָ ;
בלאָנדרזשעט אום מיין האַרץ אַ מיעדע,
ווי אַ זינדיגע אָהן רוה...

איהר בילד

דער פאָטאָגראַפער האָט אַרויסגעשטעלט איהר בילד.
צווישען בילדער פיעלע האָב איך איהר דערזעהן,
און אַ פאַרגליווערטער אַ וויל, געבליבען שטעהן...
און אַ וועהטאָג טיעף אין האַרץ דערפיהלט...

שוין לאַנג, שוין לאַנג שטעה איך און בליק אויף איהר געזיכט.
און אין די אויגען איהרע קוק איך טיעף אַרײַן...
און ס׳שעפּטשען שטיל די ליפען מײנע: ליבעסטע מיין!
וואָס מאַכסטו, קינד, מיין לאַנג שוין אויסגעגאַנגען ליכט?

איך ווייס דו האָסט פאַרווישט אַ יעדען שפור פון דיר,
צערײסען האָסטו אַלץ... דײַן יעדער שריפט און וואָרט...
און ווי אַ בלינדער זוך איך דיר פון אָרט צו אָרט,
און דײנע וועגען זענען ווייט און פרעמד פון מיר...

דאָך איצטער האָב איך דײך געפונען, קינד, אָט דאָ!
אַרײַנגעפריימט צווישען בילדער אויבען־אָן.
שטעהען דומע מענשען און מען קוקט מיך אָן,
פאַר וואָס איך שטעה דאָ אזוי לאַנג אַ שעה נאָך שעה.

און פרעם די ליפען מיינע דאָרשטיג צו דעם גלאָז,
וואָס האָט פארשטעלט פון מיר איהר ליעב און צאָרט געזיכט,
ווי פאָר'ן בלינדען איז פארשטעלט די העלע ליכט,
און פייניג זיך אין שטילען וועה, פאָרדראָם.

דו שווייגסט... דו ענטפערסט ניט... ס'איז קאַלט און שטום דיין
בליק...

עס גיט אַ קאַר אַ קלונג... די גאַס איז פול און שוואַרץ...
שווייגזשע אויך, מיין בלוט פאָרוואונדעט האַרץ!
און באַוויין אין שטיל דאָס גליק.

איך ווייס...

איך ווייס, איך וועל דארפן אמאל דיר, מיין סינר,
א חשבון אָפגעבען...
דו וועסט עס אָנרופען פארברעכען און זינד־
און איך: „לוסט און לעבען“.

דו וועסט ביי מיר פרעגען און פרעגען נאָר פיעל,
איך זאָל דיר ערקלערען...
און פלוצלינג צעוויינען זיך וועסטו זיך שטיל
מיט ביטערע טרערען...

וואָס זאָל איך דאָן ענטפערען דיר די מינוט
צו מאכען דיר לינדער?
דו ביזט אזוי שטיל, אזוי נאָכניכט, גוט,
און איך — אזא זינדער!

מיין שמראָף

איך און דו מיר וועלען ביידע
בלוטען פון די זעלבע וואונדען...
איך און דו מיר וועלען ביידע
נאָר מיט צווייטע זיין פארבונדען...

דו וועסט ניט אין דעם זיין שולדיג,
שולדיג זיין וועל איך פיעל מעהרער...
וועט מיין וואונד אין דאָפעלט בלוטען
און מיין שמראָף וועט זיין פיעל שווערער...

אַמאָל

וועל איך אַמאָל צו דיר ווען קומען,
ווען עס וועט צו שפעט שוין זיין...
ווען ס'וועט מיין גוף זיך מיעד שוין בויגען,
און ס'וועט דער גלאַנץ פון מיינע אויגען
חושך און פאַרלאָשען זיין...

אַה, שוועסטער, האָב ניט קיין נקמה,
ווען מיין האַרץ וועט זיין פאַרברענט
פון אַ חרטה און אַ בענקען,
דיין מיטלייד בליק זאָלסטו מיר שענקען.
אַנדערש זיין האָט ניט געקענט...

לויכט א נייער שטערען..

לויכט א נייער שטערען אויף,
געה איך באַלד איהם גלייך אַנטקעגען :
אפשר וועט ער פיהרען מיך
אויף נייע, גליקליכערע וועגען.

אפשר וועט ער העלער זיין,
ווי די שטערען, ווי די אַלטע...
די אַלטע שטערען זענען דאָך
טונקעלע אזוי און קאַלטע...

אפשר וועט אַ נייע ליכט
מיך אין ליעבע־שיין פאַרשפינען...
און מיין מיעד פאַרבלאַנדזשעט האַרץ
וועט אַמאָל ווען רוה געפינען...

אַמאָל האָט

אַמאָל האָט זיך צו מיר אַנטפּלעקט
אַ שטערען-בליץ און באַלד אַוועק...
זוכט מיין האַרץ דעם הימעל-שיין,
ווי ס'זוכט אַ בלינדער אום דעם וועג...

פינסטער זענען איצט די נעכט,
און די הימלען וואַלקען-שוואַרץ...
איז ניט ליעב מיר איצט די וועלט,
הילט אַ טרויער איין מיין האַרץ...

נייע ליעבעס...

נייע ליעבעס, נייע גליקען,
נייע קושען, נייע בליקען,
יערען טאג און יערען מאָל
באלד פארגעסען שוין די צאָל...

אַה, עס ווערט שוין איבערדריסיג,
און די יאָהרען שנעל און פליסיג
לויפען, לויפען און צערונען,
און האָסט אלץ נאָך ניט געפונען

רוה און גליק, וואָס זאָל דיין לעבען
אַ ביסעל פרייד און אינהאַלט געבען,
און מוזט נאָר שטענדיג יאָגען, איילען
שעה'ען צו פארווילען...

און דאס לעבען פליהט,
יאָהרען, זיי פאָרנעהען,
ס'מעהרען זיך די וועהען...
און די צייט פאַרבליהט...

ליעב איך...

ליעב איך איינע, צוויי,
שטענדיג נאָר איך ליעב,
דאָך מיין וועלט איז טריב,
כּיבלייב דאָך ביי מיין וועה...
און דאָס לעבען פליהט,
יאָהרען, זיי פאָרנעהען,
ס'מעהרען זיך די וועהען...
און די צייט פאַרבליהט...

וועסט קיינמאָל ניט וויסן

וועסט קיינמאָל ניט וויסן מיין לייעבע צו דיר,
כאַטש ליידען וועל איך שטילערהייט, שטילערהייט...
פון ווייטען וועל איך נאָר שטום קוקען אויף דיר,
און זיין וועסטו שטענדיג מיין וועה און מיין פרייד.

איך וועל דיר שטיל נאָכגען, אזוי ווי אַ קינד,
אַ טראָט נאָך אַ טראָט, שטילערהייט, שטילערהייט...
פון ווייט וועל איך שיקען מיין תפלה צו דיר,
וואָס וועט דיר דערצהלען מיין וועה און מיין פרייד...

און וועל איך...

און וועל איך ווען נאך זעהן דיר
און סוועט דיין בליק אויך בלייבען קאלט,
דאן ווייס, אז איך פארלאזן דיר בארד,
ביהאב פיינט, אז מען איז קאלט צו מיר

איך ליעב א בליק, וואָס גליהט און ברענט,
מיך ארט ניט, צי ס'איז וואָר, צי שפּאַס.
דו ליעב מיך, אָדער טיעף פאַרהאַס!
נאָר אלץ מיט הייסען טעמפּעראַמענט...

כ'האָב דיך אומגעריכט באַגעגענט

כ'האָב דיך אומגעריכט באַגעגענט,
שנעל מיר האָבען זיך צעזעגענט,
וועל איך, קינד, דיך שוין געדענקען,
וועט אַ חלום און אַ בענקען
מיד גאַנץ אָפט אָן דיר דערמאָנען
כ'וועל פּיעל נעכט ניט שלאָפען קאָנען.

ג ע ר ג י 2

כ'האָב דיר גוטע נאכט געזאָגט
און בין אוועקגעגאנגען...
דו ביזט געבליבען איינע אַליין,
פון איינזאמקייט געפאנגען...

עס האָט מיר נאָכגעפאָלגט דיין בליק,
פול טרויער און באַנערען...
געציטערט שטיל אין אויג ביי דיר
עס האָבען דיינע טרערען...

כ'בין אוועק... און לאַנג געטראַכט
פון דיר... פון דיינע ליידען...
פאַרניב מיר, קינד, כ'האָב געמוזט
מיט דיר זיך דאַן צעשיידען...

צוויי הערצער

עס האָט זיך געהויבען אַ האַרץ און געשפרונגען פון פרייד,
עס האָט זיך געוואָרפען אַ האַרץ און געציטערט פון לייד,
געלאַכט און געוויינט האָבען הערצער פאַר'חלש'טע צוויי...
איינע פון לוסט... און די צווייטע פון אַנגסט און פון וועה...
...

עס האָבען צוויי הערצער געקלאַפּט אַזוי מורא'דיג שטיל...
איינע פון תּאוה גערעגט... און די צווייטע פון ליבע-געפיהל...
ווען אלץ איז פאַראיבער... אַוועק איז מינוט נאָך מינוט...
האָט איין האַרץ געבלוט'יגט... און איינע געפיהלט אַזוי גוט...
...

אַ שעה איז פאַראיבער. איין האַרץ האָט געוויינט אַזוי שטיל...
און איינע האָט רוהיג געשוויגען מיט תּענוג-געפיהל...
אַ שעה נאָך אַ שעה איז פאַרביי און געווען איז שוין שפּעט...
דאַן האָבען די הערצער זיך ביידע אויף אייביג צעשיידט...
...

אין צווייפעל

איך ווייס נאך ניט, אָה, ליעבע קינד,
צי ליעבסטו מיך, צי ניט!
דערווייל ביזטו מיין הארצענס־טרוים,
דורך דיר שאף איך מיין ליעד.

דער צווייפעל איז דעם דיכטער׳ס וועג
פון שמענדיג, שמענדיג אָן...
צוליעב אַ ליעד די יאָהרען, טעג
אָפט שמעלט ער איין אין קאָן...

און ווען דו ביזט אין הויז, וואָס טוסטו דאָרט?
באדארפסט עס מיר ניט זאָגען ניין!
איך ווייס דאָס, קינד, איך ווייס אַלעין,
אַז דו געפינסט ניט אין דיין היים קיין אָרט...

און שטום דרעהסטו אַרום זיך אין דיין הויז
און ווייסט ניט, וואָס צו טאָן מיט זיך...
אַ בוך... אַ בליק... פאַרמאכסט איהם גיך...
אַט קוקסטו דורכ'ן פענסטער גאָר אַרויס...

דו קוקסט און טראַכסט: צי איז פאַר דיר
אין לעבען נאָך פאַראַגען גליק?
און עמיצען עס זוכט דיין בליק...
און ס'שטעהט דער עמיצער נאָהנט ביי דיין טיר

שוין שטונדען לאַנג אַ מיעדער אָנגעשפאַרט
און בליקט מיט שטומען וועה אויף דיר...
און קושט פון ווייט דיין יעדען ריר...
און לעכצט און בענקט נאָך דיר און וואַרט און וואַרט...

צױטענווייז... . . .

צױטענווייז ביזטו אזוי, ווי א שטורם,
וואָס יאָגט שנעל פאַרביי און צעברעכט יעדען בוים...
אזוי רייסטו אויס מיט אַמאָל פון מיין האַרצען
די פרייד פון מיין לעבען... מיין גליקליכען טרוים...

צױטענווייז ביזטו א ווינטעל אַ מילדעם,
וואָס שטיפט און עס שפיעלט זיך מיט גראָז און מיט בלום...
ווידער לעבט אויף דאָן די פרייד אין מיין האַרצען,
און טאַנצט, ווי אַ גליקליכע קינד דאָרט אַרום...

כ'קען דיר ניט פארשטעהן

אך, איך קען דיר ניט פארשטעהן,
ביזט נאאיוו, אָט ווי אַ קינד;
ווי אַ מלאך ריין פון זינד,
כיבענש דיין קומען און דיין געהן.

רערסטו, דאכט מיר, יעדער וואָרט
האָט ווי דימענטען די ווערט...
כ'בליק אין דיינע אויגען צוויי,
ווי די הימלען טיעף פארקלערט...

פלוצלינג ווערסטו ווילד. עס ברויזט
ליידענשאפט פון זיי אַרויס...
פונקען פליהען פון דיין מויל,
און דיין בליק ווערט ברייט און גרויס...

ניין! איך קען דיר ניט פארשטעהן,
טייפעל־פרוי, דו מלאך־קינד!
אָט ביזטו די הייליגקייט,
אָט אַ גרויסע שווערע זינד...

גענוג

כ'וועל צעלאזען די גארדינען,
אלע פענסטער לאזען אָפען...
ס'איז אומזיסט דאָך שוין דאָס האָפען
ווען אמאָל דיך צו געווינען.

היינט צו וואָס געהיים־געפיהלען
און באהאלטען זיך פון לייטען...
ווען מיר בלייבען פון דער ווייטען...
אָך, גענוג זיך נאָריש שפיעלען...

ליגנסטו און דו שלאָפסט,
טו שלאָף געוונטערהייט!
שלאָף, ווי לאַנג דו קענסט,
אין שלאָף געפינסטו פרייד...

איך אָבער בין וואַך!
מיין לעבען קאַכיגזייד...
כ'בין נאָך אזוי יונג,
און דו — שוין אזוי מיער...

ווען איך געה אוועק...

ווען איך געה אוועק פון דיר, ניט מיין,
אז אנדער זעץ איך זיך און וויין...
אויף מיין מזל אזוי עלענר, שווער...
און נאָר שטענדיג בלויז פון דיר איך קלער...

נאָריש מיידעל, האַלט זיך נאָר ניט גרויס!
כיזוך אַ צווייטע מיידעל באַלד זיך אויס!
זענען מיידלעך דאָך פאַראַנען פיעל...
און דאָס לעבען איז דאָך נאָר אַ שפּיעל...

מיר זענען גענאנגען...

מיר זענען גענאנגען דורך ווענען פארקרימטע,
ניט קיינער געטאָרט האָט אונז זעהן...
מיר זענען גענאנגען מיט ליפען פארשטומטע,
דאָך שווייגענדיג גליקליך געווען...

מיר זענען אוועק ווייט פון שטאָרט און פון מענשען,
אין פעלד צווישען גראָזען און בלומען...
כיוועל שטענדיג נעדענקען די נאכט און זי בענשען,
וואָס איז אונז צו הילף דאָן געקומען...

מ א ס ע נ ט ע ז

ווארפסט מיר אויף, אז נאָר מאַמענטען
עקזיסטירען אין מיין לעבען,
אז איך זוך נאָר יענע וויילע,
זאָל גענוס און גליק מיר געבען.

האַסט אַ טעות, ליעבע מייע,
ס'געהט ניט אַ מינוט פארלאָרען,
דען מאַמענטען און מינוטען
שטעלען דאָך צונױף די יאָהרען.

און אַ גליק, וואָס דויערט אייביג,
האַט עס ווען דען שוין געגעבען?
קענסטו, קינד, אזא גליק שאַפען,
כיבלייב ביי דיך מיין גאַנצען לעבען.

ניט דערמאָן מיך יענע צייט.
ס'איז אַ ווילדע צייט געווען.
ביזט געוועזען יונג און שעהן,
איך — אַ ווילדער יונג פארשייט...

און אַ פרייהלינג האָט געגליהט,
אַ זונען־טאָג, אַ שטערען־נאַכט...
ס'האָט די בלום גערויצט, געלאַכט,
תאוה'דיג דאָס בלוט געזיר.

ניט דערמאָן מיך יענע צייט,
יענע טעג פון וועה און פרייד,
יענע נעכט פון לוסט און לייד,
יענע צייט איז איצטער ווייט.

די צייט

ס'האט די צייט שוין אָפּגעלעבט,
ס'איז דער חלום אויסגעוועבט,
כ'וועל דיך לאַנג, נאָך לאַנג געדענקען,
ס'וועט מיין האַרץ נאָך בענקען, בענקען...

נייע גליקען, נייע וואונדען
וועלען קומען און פארשוואונדען...
און חלומות נייע וועבען... —
יא, אזוי איז שוין דאָס לעבען!...

ס'וועט זיין אזוי...

ס'וועט זיין אזוי :

מיר וועלען זיך אביסעל נאָר פארוויילען...

ס'וועט ניט נעהמען לאנג,

און וועה... און באנג...

ווי אלע מאָל,

וועט אָנפילען מיין הארץ

מיט נאָגענדען פארלאנג...

און כ'וועל, ווי אלע מאָל,

שלינגען שטיל מיין טרער...

און אַ בענקשאפט שווער

פרעסען וועט מיך שטיל...

און מיין פארשוואונדען גליק

וועט טאנצען ערגעץ וואו

און לאכען פון מיין וועה,

און לאכען פון מיין טרער...

ס'ווערט מיין הארץ...

ס'ווערט מיין הארץ ניט מעהר פארציטערט,
ווען איך טרעה דרך אן אמאל...
דיינע זיסע, ליעבע ווערטער
קלינגען, ווי א ווידער־קול —

ווי פון ערגעץ ווייטע וועלטען,
וואו איך האב אמאל געלעבט,
און באצויבערט פון דוין שמויכעל,
זיך חלומות שטיל געוועבט...

אך, צעשמערט עם זענען איצטער
יענע וועלטען... יענער גלאַנץ...
און צעשמערט דער שעהנער חלום,
און פארוועלקט דער ליעבעס־קראַנץ...

ה ע ר ב ס ט

מיר מוזען זיך, קינד, שוין צעזעגענען,
עס איז שוין דער הערבסט אָנגעקומען...
מיר קענען זיך מעהר ניט באַגעגענען,
מיר מוזען זיך, קינד, שוין צעזעגענען...

ווען קומען דער פרייהלינג וועט ווידער
און אָנפאַנגען בליהען וועלען בלומען ;
יעל איך צו דיר ווידער דאָן קומען,
וען קומען דער פרייהלינג וועט ווידער...

און וועסטו ביז דאָן שוין פאַרשווינדען,
איך וועל מעהר ניט קענען דיר זעהן...
וועט קיינמאָל דער הערבסט ניט פאַרגעהן,
וועט קיינמאָל דער הערבסט ניט פאַרשווינדען...

אויף די אלטע וועגען...

כינעה ארום און זוך דרך אויף די אלטע וועגען,
פאלט אויף מיר און פאלט א דראַבנער אָסיען־רעגען.
אין פארק איז פוסט און וויסט, ס'פאלען מיעד די בלעטער.
נעה איך אום און טראַכט זיך פון מיין איצט און שפעטער...

איצטער בין איך עלענד און אליין געבליבען,
שפעטער וואָס וועט ווערען פון מיין טרוים און ליעבען ?
וועט דאָס ביזע מזל ניט מיין גליק צעשטערען ?
וויינט אין מיר ס האַרץ און פרענט : אַך, וואָס וועט ווערען ?

כ'האָב עפעס פאַרלאָרען

ס'איז הערבסט שוין, מיין קינד, און איך ווייס ניט,
וואו זיך צו באהאַלטען
פון אומעט דעם קאַלטען,
פון צווייפעל, וואָס נאָגט טיעף און ציהט...

ס'איז הערבסט שוין, מיין קינד, און דאָס לעבען
איז גראָהער געוואָרען...
כ'האָב עפעס פאַרלאָרען
פון זיך... פון מיין הייליגען שטרעבען...

דו ביזט אַוועק...

דו ביזט אַוועק...

ס'פארהיימליכט ניט מיין צימער מעהר דיין זיין.
דו ביזט אַוועק, אָה, קינד, דו ליבע מיין!
ס'איז שטיל און טרויעריג אַוואו איך וואָרף מיין בליק.
פאַרשוואַנדען פון מיין צימער איז דאָס ליכט און גליק...

דו ביזט אַוועק...

עס קוקט דער הערבסט מיט וועה צו מיר אין הויז אַריין.
ס'איז דער הערבסט נאָך מילד... עס גליהט נאָך זונען־שיין...
דאָך מיר... אָה, מיר איז אומעטיג אָהן דיר און קאַלט...
און די זונען־שטראַהלען וועלען אויך פאַרשווינדען באַלד...

כ'זעה דיר ניט

נו, זעה איך דיר שוין ווידער ניט,
ווי כ'זעה ניט מעהר אַ בלום, וואָס בליהט...
דער הערבסט, ער איז שוין ווידער דאָ,
און דו, אָה, קינד, ביזט מעהר ניטאָ...

איך וועל ניט זוכען איצט דיך מעהר,
איצט הענגט דער הימעל־וואָלקען שווער...
פאַרוועלקט איז איצט אַ יעדע בלום,
און עלענר איז דאָס האַרץ און שטום...

כינעה אוועק...

און איז שוין טאקע אלץ אוועק,
פרייד און לעבען, וועה, גענום —
כ'האָב אויף דיר ניט קיין פארדרום,
ס'מוז דאָך קומען צו אַ ברעג.

איצטער געה איך זיך מיין וועג,
וואָס דאָס לעבען מיר באשערט,
כ'ווער פון קיינעם ניט געשטערט
כינעה אָן איינזאַמער אוועק...

און האָב איך דאָס דערהערט...

און האָב איך דאָס דערהערט,
אַ וויג געטאָן האָט זיך מיין גוף ;
דאָס האַרץ האָט אויפגעצײטערט שטיל,
ווי דאָס געפיהל
פון אַ פאַר'משפּט'ען, ווען ער דערהערט
דעם לעצטען רוף...

און לאַנגזאַם איז מיין קאָפּ,
ווי בליי, אַראָפגעזונקען שווער...
מיין בליק האָט וועס' צעמישט געזוכט
און שטום געפלוכט...
און קראַמפּפהאַפּט האָט מיין האַנט
פאַרווישט די טרער...

ביזמ פרעהליך היינט...

ביזמ פרעהליך היינט...
עס איז דיין הארץ איצט פול מיט פרייד,
און איך בין פול מיט גרויסען ליד...
און איך האב לאנג געווארט,
און איך בין אָפגענארט...

און זעה איך דיר,
איצט לאכען פיעל און לוסטיג זיין,
גליהט אויף מיר א העליש פיין,
און ס'טרויערט מיין געמיט,
כאָטש כ'פרעה זיך מיט דיר מיט...

און כ'ווייס אויך ווער
עס האָט צו דיר די פרייד געבראַכט,
דיין טרויער צו א פרייד געמאַכט,
דיין יוגענד אומגעקערט,
און מיר מיין אויג פארטרערט...

און דאָך ווייס איך :
דיין פרייד וועט ניט געדויערען לאַנג,
עס קען דאָך ניט אַ פאַלשער קלאַנג,
אַ פרייד פון בלינדען ציעל,
באַהערשען דאָס געפיהל... — —
דו וועסט נאָך וויינען שטיל...

טאנץ איך...

טאנץ איך, מיר זאל זיך דער קאפ פאררעהען.
טאנץ איך צו פארטאנצען מיינע וועהען...
מיינע וועהען, מיינע ליידען
זענען שטילע און באשיידען —
טאנץ איך.

טאנץ איך, ווען אן איינזאמער אין צימער,
זיץ איך אין לבנה-שימער...
און די שאַטענס שטומע, בלייבע,
דרעהען זיך, ווי שלאַנגען ווייכע —
טאנץ איך...

טאנץ איך, ווען איך ...הרט, אז זי זאל קומען.
ביהאלט אין האַנט געגרייט אַ בינטעל בלומען,
און די שטונדען לאַנג זיך ציהען,
און אַן אומרוה נעהמט מיך גליהען —
טאנץ איך...

טאנץ איך... אַפגענאַרט און ניט געקומען...
מיט אַ האַנט פאַרוועלקטע בלומען,
ווי פאַר'שיכור'ט זיך מיט וויין,
אין מיין ברענענדיגען פּיין —
טאנץ איך...

Handwritten signature or initials in black ink, featuring a stylized 'K' and other cursive elements.

פיאנאָ-קלאַנגען

ווייט פון שטאָרט אַ הויז — אַ פאלאץ
איינגעמונקט אין גראָז און בלומען;
ווייכע, שטילע פיאַנאָ-קלאַנגען
דורך די פענסטער פלעגען קומען.

און זיי פלעגען זאנפט אָפקלינגען
אין דער דאָרפיש שטילער סביבה,
און זיך טראָגען מיט אַ זיסקייט
דורך די נעכט, פאר'חלום'ט-ליעבע...

און אַ יונגע פרויען-שטימע
פלעגט זיי העל און זיס באַגלייטען,
און אַ וועלט מיט ליעבע-טרוימען
אין די שטילע נעכט פארשפרייטען.

ס'האָט דעם נגיד'ס שעהנע טאָכטער,
ווי אַ יונגע בלום, אַ צארטע,
דאָרט געטרוימט פון יוגענד-גליקען,
פון חלומות ניט גענארטע...

ווי זי וואָלט דעם גוטען בורא
יערען טאָג אַ שבח אָפגעבען,
מיט געזאָנג און פיאַנאָקלאַנגען
פאַר איהר גליקליך, רייכען לעבען...

...איינמאָל, ווען דאָס אָרים אינגעל
לאַנגזאַם, לאַנגזאַם איז גענאַנגען,
נאָך אַ שווערען טאָג פון אַרבייט,
אין דעם ווערקשטאַט'ס יאָך געפאַנגען...

פריי פול לוסט האָט ער געאמעמט
פרישע נאַכט־לופט קלאָרע, ריינע,
און מיט וועה באַטראַכט די הייזלעך,
שטילע, לופטיגע און שעהנע.

זעה נאָר, זעה! עס בליהען בוימער,
און ביי יערען הויז אַ גאָרטען,
און געטראַכט האָט ער מיט וועהטאָג
פון זיין אָרים שטיבעל דאָרטען...

פלוצלינג איז ער שמעהן געבליבען,
ווי אין חלום אַ פאַרקלערטער —
עפעס שעהנע מוזיק־קלאַנגען
און אַ מיידעל־שטימע הערט ער,

וועלכע ציהט איהם ווי מיט צוואנגען
און עס רירען איהם ביים הארצען
טענער הארציגע... און וועקען
א געפיהל פון זיסע שמארצען...

און ער זעהט זי דורך דעם פענסטער ;
איהרע פינגער שנעל באוועגען
איבער ווייסע, שווארצע ביינדרלעך,
וועלכע ציהען איהם און רעגען...

יעדען טאָג איז ער געזעסען
ביי דער אַרבייט איינגעכויגען
און גענאָגט האָט איהם אין האַרצען,
א פאַרלאַנג האָט איהם געצויגען

דאָרט אַהין צו יענער שעהנער,
רייכער הויז צווישען בלומען,
וואו זי זינגט דאָרט און זי שפיעלט דאָרט,
און די נאכט, זי וויל ניט קומען...

און עס וואַרפען זיינע פינגער
זיך און צאַפלען ביים גענעה...
און די נאָדעל שטעכט ביז בלוט איהם,
און ער טראַכט זיך מיט אַ וועה :

אד, א טאָג, ווי לאַנג ער ציהט זיך...
פיהלט ניט, ווי די פינגער בלוטען,
וואַרפט צום זייגער שטומע בליקען,
צעהלט און רעכענט די מינוטען...

און די נאַכט איז אָנגעקומען,
ווי געיאָגט פון פיעל געשפענסטער
איז ער שנעל אַהין געפלוניען
און געשטעלט זיך ביי דעם פענסטער.

שטונדען-לאַנג איז ער געשטאַנען,
ווי פאַר'שכור'ט און באַטרונקען,
אָנגעלענט אָן בוים רעם הויכען,
אין אַ שעהנעם טרוים פאַרזונקען...

און ביינאַכט אויף דעם געלעגער
רוהיג ניט געקענט איינשלאָפּען :
עפעס האָט זיין האַרץ געמוטשעט
טיעה אַ בענקען אָהן אַ האָפּען...

און געזעהן האָט ער חלומות :
שוואַרצע אויגען... ווייסע ציינדלעך...
און אין מח איהם געפלאָנטערט
ווייסע ביינדלעך, שוואַרצע ביינדלעך...

און אין ברוסט דאָרט האָט געשטורעמט
פון געשיהלען און פארלאנגען,
קינדער־אומשולד, ליעבע־ליידען
האַכען איהם זיין האַרץ געפאַנגען...

און די צייט איז זיך געלאָפּען...
גרויס דער צער און טיעף דער קומער...
ביז פאַרגאַנגען לאַנגזאַם שטאַרבּענר
איז דער שעהנער העלער זומער.

און דער הערבסט איז אָנגעקומען,
און אין דרויסען ווערט אַלץ קעלטער,
בלויכער ווערט דאָס בלאַסע אינגעל,
אָפּגעצערט — דאָס פנים, עלטער...

און די אויגען טיעפער, טיעפער
זינקען אַלץ מיט יעדען מאָרגען,
און אַ שטילער פייער גליהט דאָרט,
פון אַ טיעפען שמערץ פאַרבאָרגען...

איינמאָל אין אַ ווינטער־נאַכט,
ס'האַט אַ ווינט געיאָגט מיט קעלט,
אַ הימעל בייז, אַ הימעל שוואַרץ
דאָס פאַרהאַנגען ווילד די וועלט

און מיט פינסטערניש פארהילט
ס'גאנצע שטעדטעל ווייט ארום,
און א אומעט חושך-שרעק
אָנגעוואַרפען אומעטום...

דאמאָלסט איז אין נגיד'ס הויז
פרעהליך, ליכטיג דאָרט געווען,
טענער האָבען אָפּגעקלונגען,
ווי עס וואָלט גאָר ניט געשעהן...

און צעגאָסען זיסע קלאַנגען
דורך דעם חושך ווייט געדיכט...
און אַ בלייכער שיין באַלויכטען
האַט דאָס טויטע־בלאַס געזיכט,

פון דעם קראַנקען אַרים אינגעל,
אָנגעלענט אין זעלבען בוים,
אויסגעגאַנגען איז ער שטיל,
טרוימענדיג זיין האַרצענס טרוים...

נאַכ'ן באַל.

1.

דער טאַנץ איז געענדיגט...

ער טאַנץ איז געענדיגט, מוזיק שפּיעלט ניט מעהר,
ניט שמעהן בלייב דאָך, טייער, שעהן מיידעל;
יא, טאַנצען און טאַנצען איז היינט מיין באַנער,
זיך דרעהען און דרעהען אין רעדעל...

מוזיק איז דיין טראַט און מוזיק איז דיין בליק,
וואָס דאַרפען מיר קלעזמער נאָך שפּיעלען? ...
און טאַנצען מיט דיר איז אַ פּרייַד און אַ גליק,
און נוט איז דיין אָטעם צו פּיהלען...

דער טאַנץ איז געענדיגט, ווי נאַריש, ווי דום!
באַלד לעשט מען די ליכט שוין אין האַל...
מאָ נעהם מיך אַליץ שטאַרקער און שטאַרקער אַרום,
באַלד איז שוין געענדיגט דער באַל...

איז דאָס לעבען ווי אַ טאָנז...

איז דאָס לעבען ווי אַ טאָנז,
אָפּגעטאָנצט און שוין אַ ברענ...
ווייל איך טאָנצען, טאָנצען, קינד,
טאָנצען פּיעל דעם גאָנצען וועג...

טאָנצען ווייל איך ניט אַליין,
אַליין איז אומעטיג און באַנג...
מ'ווערט שנעל מיעד און פּויל און שווער —
און דער טאָנז, ער ציהט זיך לאַנג...

קום-זשע, טענצערקע, מיט מיר!
לאָמיר שליסען האַנט אין האַנט.
טאָנצען, טאָנצען ביז צום ברעג —
ביז צום שוואַרצען קבר-ראַנד...

אָפּגעטאַנצט ביז האַלבע נאַכט...

אָפּגעטאַנצט ביז האַלבע נאַכט,
און נאָכדעם איהר באַגלייט.
דעם גאַנצען וועג גערעדט, געלאַכט,
געלאַכט פון גליק און פרייד.

דאָך פּלוצלינג אומעטיג ביים טיר
געבליבען ביידע שטעהן.
איהר בליק האָט שטום געבעטען מיר:
„קומט ווען אַמאָל צוגעהן!“ ...

כ'ליג אויפ'ן בעט...

כ'ליג אויפ'ן בעט, ס'איז שפעט שוין ביינאכט,
און קען ניט, און קען ניט איינשלאָפֿען...
כ'ליג און איך טראַכט, ס'איז אַ חלום די וועלט,
ווי שנעל איז די צייט דורכגעלאָפֿען...

אַט איצטער געטאַנצט און געפרעהט זיך אין קאַן,
געטאַנצט אַט מיט די... אַט מיט יענע...
ס'איז פרעהליך געוועזען און הילכיג געשאַלט
עס האָבען די מענער די שעהנע...

איצט ליגען זיך מיעדע אַ יעדער באַזונדער
מיט בענקען און אומעט־געפיהל...
עס שיקט אייך אין שלאָפֿלאָזער נאַכט זיינע גרוסען —
איינער פון נאָרישען שפיעל...

זייט געגריסט

אָה, שוועסטערלעך מיינע, פון נאָהנט און פון ווייטען,
 באַקאַנטע און ליבע, פון לענגערע צייטען...
 איהר זייט אזוי ליבע, אזוי טייער מיר אַלע!
 ווער ס'איז שוין פאַרהייראַט, ווער ס'איז שוין אַ כלה.

איהר האָט מיר אין לעבען פיעל גוטע מינוטען
 געשאַנקען. איך וועל אייך דערמאָנען צום גוטען...
 און שטענדיג אַ פריינד אייך, אַ ליבער, פאַרבלייבען.
 איך וועל אייך באַזינגען, איך וועל אייך באַשרייבען.

און ווילט איהר אויך וויסען, ווי געהט עס מיר היינט?
 איך בין נאָך אַלץ אימער פון פרויען אַ פריינד.
 זיי זענען נאָך אימער מיין לעבען, מיין חלום,
 און זוך מיט זיי אַלעמען לעבען אין שלום.

אָה, שוועסטערלעך מיינע, געגריסט זייט מיר אַלע!
 ווער ס'איז שוין פאַרהייראַט, ווער ס'איז שוין אַ כלה.

2

איך האָב איצט אין זינען...

איך האָב איצט אין זינען נאָר איינע,
איך האָב ניט אין זינען מעהר אלע...
די איינע, זי איז אזא שעהנע —
זי איז מיין געליעבטע — מיין כלה.

און טרעה איך אייך, מיידעלעך, איצטער,
איך גרים אייך, ווי שוועסטערלעך מינע!
און שטעל אייך פאָר מיין געליעבטע,
זי איז אזא שטילע, א פיינע...

איך ווייס, ס'וועט ביי פיעלע פון אייך
א טרער אין די אויגען זיך שטעלען...
איהר וועט אויף מיר קוקען מיט שנאה,
דאָך זי וועט אייך זיכער געפעלען.

זי איז אזוי יונג, ווי דער פרייהלינג,
ווי טוי אין פרייהמאָרגען, א ריינע...
כ'בלויב אייך געטריי, ווי א ברודער,
דאָך לייעבען — כ'ליעב זי נאָר איינע!...

אין פארק

1

היים דער פאג...

היים דער מאַג. די זון, זי גליהט;
מענשען שוואַך און מענשען מיעד,
קומען רוהען אויף דער באַנק,
זיצען אָפּ דאָרט שטונדען לאַנג.
ווער עס איז שוין אַלט און מיעד,
ווער ס'איז יונג און אַרבייט ניט,
ווער עס קלערט זיך פון זיין היים,
לאַזט אַ טרער שטיל און געהיים...
ווער עס קוקט אַרײַן אין בלאַט,
און פאַרקלערט זיך...

און אַט שטעהט אַ יונגען מאַן,
שטעהט און קוקט אויף דעם פּאַנטאָן.
קומט אַ מוטער, טרינקט געשווינד,
און טרינקט אָן איהר קליינעם קינד,
און אַ פּױנעלע, מיט שרעק,
טרינקט און זינגט און פליהט אַוועק...

שפיעלט די מוזיק...

שפיעלט די מוזיק... שוועבען אום אין לופט די טענער,
ווייך און ווייכער ניסען זיך די צויבער-קלאנגען...
ווערען די געפיהלען ווייכער... ריינער, שעהנער,
ווערען די נשמות פון א טרוים געפאנגען,
ווערען הערצער פול מיט בענקשאפט און פארלאנגען...

ס'הויבט די זון אלץ נידעריגער אָן צו פאלען,
דאכט זיך, אז די קלאנגען מיט דער זון פארגעהען...
און פארשווינדען מיט די לעצטע זונען-שטראהלען...
ווערט די בענקשאפט שטארקער... נאָגענדער די וועהען...
שאַטענס שטומע, בלייבע, דרעהען זיך און דרעהען...

שפאצירען זיך פארלעד...

שפאצירען זיך פארלעד אין פארק אום ביינאנדער...
 שעה איין, און שעה אויס, ווי די נאכטיגע וואנד/רער...
 דער קלאנג פון די מוזיק איז לאנג שוין פארשוויגען...
 עס וויגען זיך שטיל נאָר די בויער און וויגען...

איין האנט דריקט די צווייטע געהיים, ווי ניט זיכער,
 צו בלאַנדזשען נאָך ווייטער... צו געהן אהיים גיכער...
 עס ווילט זיך ניט שוויגען... און ס'ווילט זיך ניט ריידען...
 עס ווילט זיך ניט בלייבען... און ס'ווילט זיך ניט שידען...

4

איינע איז אן אומעטיגע...

איינע איז אן אומעטיגע
שנעל פארבייגעלאפען...
געקוקט... געזוכט א גוטען פריינד
און קיינעם ניט געטראפען...

די נאכט איז צוגעפאלען שוין,
אליין איז זי פארבליבען...
איצט יאגט זי דורך דער נאכט אין שרעק,
פון עלענדר ביז געטריבען...

אויפ'ן פארם

1

לעבען שטאל...

עס שטעהט די כהמה לעבען שטאל
און מוקעט אויס איהר שטום פארלאנג...
ס'איז פול דער אייטער איהר מיט מילך,
און שווער געווען איז איהר דער גאנג.

א גאנצען טאג געפאשעט האָט
זי זיך אין מיטען גרינעם פעלד ;
און פריי און אומגעשטערט האָט זי
געטראָטען אויף דער ברייטער וועלט...

איצט קערט זי אום... און פעלד-גערוך
עס וועהעט פון איהר ברוסט אצינד...
און ברענגט מיט זיך אן אייטער פול
מיט שפיז און היילונג פאר א קינד...

2

אין דער נאכט...

עס האָט דער הונד אַ ביל געטאָן
און פאַרשווינדען ערגעץ וואו.
די נאכט איז שוואַרץ און שטיל געווען,
מיט שרעק־געהיימנים די רוה...

פון ווייטען האָט באַוויזען זיך
אַ ווייסער פלעק, אַ שטילער זאַנג —
האָט דורכגעוועהעט דורך די לופט,
ווי אַ ניט־צייטיג, ווייכע זאַנג...

און סודות־דיג געפליסטערט שטיל
האָט ליפּ צו ליפּ אַ שטום געבעט...
און ווי נאכט־נייסטער ווי צוויי
פאַרשווינדען אין דער נאכט ביז שפעט.

אלע העמאקס זענען פוסט...

אלע העמאקס זענען פוסט,
 ס'בווגען זיך די צווייגען...
 צוויי בלוז אויפ'ן העמאק שטיל
 וויגען זיך און שווייגען...

נאכט... ס'איז גאט'ס וועלט אצינד,
 דורכאויס פון זייערט וועגען...
 וויגען זיי און וויגען זיך,
 ביז עס קומט א רעגען...

ס'לעמפעל פול מיט נאָפּט

ס'לעמפעל פול מיט נאָפּט ברענט רויכט
אויפ'ן ברייטען פארמערטיש...
און די פארמערקע דערלאַנגט
קעז און פוטער, אייער פריש.

זיצט דער פארמער אָנגעלענט
נאָך דער שווערער אַרבייט איצט,
און ער עסט מיט אַפעטיט,
אַזש דאָס פנים ביי איהם שוויצט...

און דערצעהלט דעם ווייב פון אַלץ,
מעשיות פון די קיה און פערד...
ערנסט־פרום זי הערט זיך צו,
און שאַקעלט מיט'ן קאָפּ פארקלערט...

דעם לעצמען וואָגען היי געבראַכט

דעם לעצמען וואָגען היי געבראַכט פון פעלד,
און אָנגעפילט די פרייע לופט
מיט פרישען, שמעקענדיגען דופט,
און רוהען געהט די פאַרמער־וועלט...

דער פערד שמעהט רוהיג זיך און טרינקט,
דער פּאָטער וואַשט פון זיך דעם שטויב...
די מוטער שיקט צו נאָט אַ לויב,
די טאָכטער מעלקט די קיה און זינגט...

דער זוהן פאַרזינגעט זיך צום היי
און ווינקט צום שכנים מיידעל שטיל,
אַ פאַרמער־האַרץ האָט מעהר געפיהל
פאַר שעהנע נעכט און ליעבעס־וועה...

נאך דעם שפיעל

1

סעסיוועל גאלדינבורג'ען

אלע שטוהלען...

אלע שטוהלען זענען ליידן,
אין טעאטער פוסט און שמוס;
אויף די ווענט און אויף די שטוהלען
שפיעלען שאטענס זיך ארום...

טונקעל שלאָגט אַ רויטער שיין דאָרט,
פון די רויטע לעמפלעך אָפּ;
די אַקטיאָרען נעהמען איצטער
שוין פון זיך דעם גרים אַראָפּ...

עם איז אין טעאטער...

עם איז אין טעאטער פארבליבען א מענש
און ער ווארט :
וואָס וואַרטסטו, דו נאַרישער מענש, האָט דײַך ווער
דען גענאַרט ?

ס'איז יעדער אַהיים שוין גענאַנגען, דער שפּיעל
איז צו ענד...
און דו נאַר, דו שטעהסט נאָך, דו וואַרטסט נאָך,
פון שפּיעל אַלץ פאַרבלענד...

אומזיסט... עם וועט לאַנג זיך נאָך ציהען די צייט
פון אַנטראַקט...
דאָס לעבען אַליין וועט שוין שליסען דעם סוף
פון דעם אַקט...

זיצען די אקטיארען...

זיצען די אקטיארען אין קאפע
און רויכערען און טרינקען וויין און מיי...

טראכט ווער פון זיי : — א האלבע שעה בעפאָר,
געווען איז ער א גרויסער קעניג גאָר ;
זיין קעניגין ווי שטארק ער האָט געליעכט !
און איצט איז שווער זיין הארץ אזוי באַטריבט...
איצט זיצט זיין קעניגין דאָ זייט ביי זייט
און הוליעט מיט זיין אונטערטאן פארשייט...
און ער, דער קעניג... זיצט און טראכט — ניט לאַנג בעפאָר
איז ער געווען א גרויסער קעניג גאָר...

זיצען די אקטיארען אין קאפע
און רויכערען און טרינקען וויין און מיי...

...און דאָן וועסטו קומען צו מיר און וועסט קניען
און בויגען זיך טיעף מיטן פנים צו דר'ערד ;
וועסט בעטען און פרעגען מיט טרער־פייכטע אויגען :
וואָס איך האָב דיין ליכטיגע היים דיר צעשמערט...

וואָס איך האָב דיין לעבען צעברעקעלט אין שטיקלעך,
געוואָרפען צו ווינטען, צעשפרייט איבער ים'ען —
און ס'קענען ניט פאָטער און מוטער און קינדער
אין הייליגען יום־טוב זיך פרעהען צוזאַמען...

און ס'שמעהט אזוי איינזאַם ס'טונקעלע שטיבעל,
עס ציטערען שאַטענס שוואַרץ אום אויף די ווענט ;
און ס'שוועבען אין לופט אום אַ מחנה מכשפים
און שטרעקען אין תהו די נאַכט־שוואַרצע הענט...

דאָן וועל איך מיט צאָרן פון דיר זיך אָפקערען
און ענטפערען וועל איך : „דיין שטראָף פאַר די זינד“
און ביז ס'וועט די שטראָף ניט, די שווערע, פאַראיבער,
בלייבסטו דער ווילד־שפּיעל פון ים און פּונ ווינט...

כ'וועל אריינגעהן אין שוהל...

כ'וועל אריינגעהן אין שוהל...
און שטעלען וועל איך מיד,
אזוי ווי א פרעמדער,
ביים שוועל פון דער מיר.
א שיין פון א טונקעלע, הייליגע ליכט
וועט פאלען פאר'חלוסיט אויף מיר...
און צינדען אין הארצען דעם אלטען געפיהל,
וואָס לעשט זיך און לעשט זיך,
און ס'צינד זיך קיין נייער ניט אָן...
דערהערען וועל איך אָט דאָס אלטע,
דאָס טרויעריג ליעד,
דאָס ליעד פון כל נדרי, וואָס האָט אין מיין יוגענד
מיר שרעקען און האָפנונג געבראַכט...

און זאָל אָט דער אייביגער ניגון, וואָס רייסט זיך,
פון הערצער אזוי פיעל —
דערגרייכען צו מיר...
שוין לאנג איז דער ניגון דער אלטער פארקלונגען,
און עס האָבען פיעל אנדערע קלאַנגען ערוואַכט,
דאָס האַרץ אָבער קען זיי ניט זינגען...

אוי, טונקעל איז אין צימער,
א טרוים וועט מיך פארווינגען —

ווער דאווענט דאָרט, א חזן ?
איך הער א שבת-ניגון.

„דאווען, דאווען, חזן,
כ'וועל דיר שטיל נאָכזאָגען...
עס האָט א גוטער מלאך
דיין שטים צו מיר פארטראָגען,

איבער ים'ען ווייטע...
איך הער דעם ניגון ציהען — — —
די שבת-ליכט, זיי לייכטען,
פאר מיינע אויגען גליהען... —

כ'זעה דיך שטעהן ביים עמוד,
ארום, די עדה אידען, —
צווישען זיי מיין טאטען,
אן אלטען און א מיעדען... —

זיין גראָהע באַרד, די לאַנגע,
אויף זיין ברוסט געבויגען,
און אַ טרער עס ציטערט
אין זיינע בלאַסע אויגען...
— — — — —

דאווען, דאווען, חזן,
כ'וועל דיר שטיל נאַכזאָגען...

אין דער ווייסער נאכט

ווען איך קוק ארויס אין גאס און זעה דעם שניי,
ערוואכט אין מיר די בענקשאפט, ווערט מיר זיס מיין וועה...
דאכט זיך מיר, איך זעה מיין שטערטעל, שטוב און גאס,
הויבען מיינע אויגען אן צו ווערען גאס,
זיך איך אפ אזוי פיעל שטונדען און איך בליק,
קערט זיך אום צו מיר מיין קינדערש פרייד און גליק.
ווערט מיר ליעב דאס בענקען, זיסער נאך דער וועה,
אין דער שעהנער, ליעבער, ווייסער נאכט פון שניי...

אלטע חלומות

נעהמט מיך ארום, מיינע אלטע חלומות,
פארוויגט מיך אין ליעבע און אלטע זכרונות,
דאָס איצטיגע לעבען, עם האָט ניט קיין זינען,
ס'קען מין נשמה קיין רוה ניט געפינען.

טראָגט מיך אוועק צווישען הייזעלעך קליינע,
וואו ס'שפּיעלען זיך קינדער מיט שערבעלעך ריינע,
ערגעץ ביים וואסער אנטקעגען דער זון דאָרט,
וואו ליעב איז דער חלום, און הייליג דער אָרט.

שפיעל מיר, קלעזמער...

שפיעל מיר, קלעזמער, שפיעל א ניגון!
צער און טרויער צו פארוויגען.
שפיעל מיר הארציג! שפיעל מיר שעהנער!
שפיעל מיר היימיש לייעבע טענער.

שפיעל מיר, קלעזמער, אלטער, גוטער!
און פארוויג מיך, ווי מיין מוטער,
פלעגט מיך זינגענדיג פארוויגען...
שפיעל דעם היימיש אלטען ניגון!...

אויף אן אלטען פיעדעל...

אויף אן אלטען פיעדעל,
מיט אן אלטען בויגען,
שפיעל איך אויס מיין טרויער,
שטיל... ניט אָנגעצויגען...

קלאָגען אָפט די טענער,
ווי עס קלאָגט אַ זקנה
אויף איהר שווערען לעבען,
פאר אַ ליעבער שכנה...

א י ת ו ם

א קליינינקער יתום, א אינגעלע בלאַם,
פלעגט שטייל זיך אַרומדרעהען עלענד אין גאַס;
די שיכלעך צעריסען, דאָס העמדעלע שוואַרץ
און אונטערין העמדעל אַ רייך־קינדיש האַרץ.

דעם קאַפּ אָנגעבוֹיגען, די האָר ניט פאַרקעמט,
די אויגען פאַרטערטע, זיי בליקען פאַרשעהמט...
ער בלאָנדזשעט און בלאָנדזשעט אַט דאָ און באלד דאָרט
מיט קליין־מיעדע טריט און נעפינט זיך קיין אָרט.

עס לויפען פאַר איהם פיעלע קינדער פאַרביי,
זיי שמייכלען און שפיעלען זיך ליעבליך און פריי,
איין קינד האַלט אַ בויגעל, דאָס צווייטע אַן איי,
„הער, שלמה'קע, צום וואַסער!“ שרייט איינער פון זיי.

„דאָרט וועלען מיר זיך באַדען און שווימען, נו קום!
דאָרט שווימען אין טייך פיעלע פישלעך אַרום,
אַט וועלען מיר כאַפּען אַ לעשטשיל, אַ העכט!
די מאַמע וועט קאָכען... עס וועט שוין זיין רעכט!“

די מאַמע? עס גיט זיך דער יתום אַ קער,
וואו איז זי, די מאַמע? איהם ווערט אזוי שווער...
וואו איז זי, די מאַמע? דער טאַטע אַוואו?...
שון לאַנג, אַז ער זוכט זיי... און האָט ניט קיין רוה...

און ס'שלעפען זיך ווייטער די טריט זיינע מיעד,
צום צווייטען עק נאָם עפעס ציהט איהם און ציהט...
זיין חבר'טע דבורה'לע זיצט דאָרט ניט ווייט...
איהר מאַמע פאַרקויפט... און זי זיצט ביי דער זייט...

אוי, איז דאָרט פאַראַנען, זעה זאָכען, אוי זים!...
פון עפעל און פלויען און וועלשענע ניס.
אַט וועט ער באַלד צוגעהן... די מאַמע זי קוקט...
ער בלייבט שמעהן פון ווייטען אין ווינקעל פאַררוקט...

אוי שרעקט ער זיך... מורא האָט ער פאר איהר בליק,
אוי, איז זי אַ שלעכטע... ער כאַפט זיך צוריק
און דבורה'לע זיצט... און ער בלייבט שטעהן פארקלעמט,
און לאָזט טיעף די אויגען אַרונטער פאַרשעהמט...

אירישע מאַטיווען

1

פון וואַנען...

פון וואַנען, אָה הערבסט־ווינט, קומסטו איצט צו יאָנען?
צי האָסטו באַגעגענט דאָרט ווייט, ערגעץ ווייט;
אַן עדה מיט אידען זיך שלעפענדיג מיעדע,
געיאָגט פון אַ שווערע, אַ ביטערע צייט? ...

וואו זענען זיי איצטער די אַרימע, וואו,
צי האָבען זיי ערגעץ געפונען שוין רוה?
צי טרייבט זיי דאָס מזל, דאָס בייזע, נאָך אום,
און וואַנדער'ן אָהן אַפרוה... און וואַגלען ווי דו? ...

און גרויס איז דער שמערץ...

און גרויס איז דער שמערץ, וואָס עס האַלט מיך פאַרבונדען,
 אַצינדערט, מיין אומה, מיט דיר.
 און טיעף איז דער ים, פול מיט טרעהרען, וואָס קען ניט
 פאַרלעשען מיין וועהטאָג אין מיר...

עס האַבען אונז בלוטיגע צייכעננס פאַראייניגט,
 צעבלוטיגט פון מערדער'שע הענט...
 איצט פיהלען מיר אַלע ווי איינער דעם וועהטאָג,
 ווי אין גרויסע וואונד וואָלט געברענט...

איך קען היינט קיין אנדערע ליעדער ניט זינגען...

איך קען היינט קיין אנדערע ליעדער ניט זינגען
 אין הארץ האָט דער שמערץ פון מיין פּאָלק איינגעדרינגען,
 וואָס ברענט אזוי העליש מיין מיעדע נשמה...
 און פּלאַקערט מיט העלישע ווילדע נקמה...

„נקמה!“ אָה ווער וועט פאר אונז דאָס באווייזען?
 ווען ס'זענען די הערצער פון שטאַל איצט און אייזען...
 און שוואַך איז די האַנט זיך צו שטעלען אַנטקעגען
 און שטאַרק איז דער שונא... און ווילד זיינע וועגען...

איך קען היינט קיין אנדערע ליעדער ניט זינגען,
 דעם שמערץ פון מיין פּאָלק וויל איך ווייט כאַטש צעקלינגען...
 מיט וועה און רחמנות די הערצער דורכדרינגען,
 איך קען היינט קיין אנדערע ליעדער ניט זינגען.

די האנט, וועלכע טרייבט ארום מיינע ברידער אין שלאכט,

פארוואנדעלט די וועלט אין א שרעקליכע, בלוטיגע נאכט.
זאל פארלירען אויף אייביג די קראפט, וועלכע צווינגט זיי צו טויטען
איין ברודער א צווייטען... און פאלען אליין אין א בלוטיים א
רויטען...

זאל די טרער, וועלכע פליסט פון מיין מאמעס שוין האלבעלינדע
אויגען,
און וויינט נאך די קינדער, וואס זי האט מיט בלוט און מיט טרערען
געזויגען...
דערטרונקען דעם שונא דעם ווילדען, וואס לאזט דארט ניט רוהען,
ניט לעבען,
מיין פאלק, וואס עס האט שוין דעם קריגסגאט אזוי פיעל קרבנות
געגעבען...

זאל דער בליק פון מיין טאטען דעם אלטען, וואס ווערט צו דער תליה
געריסען,
ארייניאגען שרעק אין די הערצער אהן מענשליך געוויסען.
זאל דער פלוך, וואס עס רייסט זיך ארויס פון זיין ברוסט אין די
לעצטע מינוטען
דערשלאגען די הענקער, וואס לאזען א פרומע נשמה פארבלוטען...

2011

אין דער נייער צייט...

אין דער נייער צייט
ווערען מענשען דום...
אין דער נייער צייט
ווערען מענשען פרום...

אין דער נייער צייט
שפאנען מענשען פיעל...
אין דער נייער צייט
ליידען מענשען שטיל...

אין דער נייער צייט
נעהט מען אום מיט שרעק...
אין דער נייער צייט
ווייסט מען ניט דעם וועג...

זאל קומען וואָס עס וויל...

זאל קומען וואָס עס וויל.
און מעג די נייע שפּיעל
מיר יא צי ניט געפּעהלען,
וואָס געהט עס מיך דען אָן?
איך האָב ניט וואָס אין קאָן
מעהר איינצושטעלען...

עס איז דאָס לעבען דאָך
פון שטענדיג אָן אַ יאָך
געווען — וועט זיין...
ס'איז קליין געווען די שפּיעל,
און נאָריש אָהן אַ ציעל,
די ווערט פון זיין.

זאל קומען וואָס עס וויל
איצט אין דעם גרויסען שפּיעל,
מיט גרויסע ציעלען...
מעג זיין די שפּיעל ווי ווילד,
אין שרעקען איינגעהילט —
וועל איך שפּיעלען...

אָה, וועמען...

אָה, וועמען גלױסט זיך זינגען היינט,
אָה, וועמען, זאָג ?
ס'איז טרויעריג אזוי די נאַכט,
און שווער דער טאָג...

וועמען גלױסט זיך ליעבען היינט,
און זיין געליעבט ?
ס'איז פול אזוי די וועלט מיט וועה,
און שווער באַטריבט...

כ'זונג מ'יין ליעד...

כ'זונג מ'יין ליעד היינט שטילערהייט ;
ס'שווייגט מ'יין ליעד אין טיעפען לייך...
ס'זויינט דאָס האַרץ אין שטיל פארדראָס,
און שאַ ! ניט פרעג מיך :

וואָס ? ...

איצט בלאַנדזשעט שטיל מ'יין בליק אַרום,
און ווי אַ בייזע אומרוה שטום,
אַ בליק אַהין, אַ בליק אַהער,
און שאַ ! ניט פרעג מיך :

ווער ? ...

איצט דריקט מ'יין ברוסט אַ שווערע לאַסט...
און קלאַפט, און קלאַפט, מיט ווילדען האַסט...
און ס'האַט מ'יין זעל קיין רגע רוה,
און שאַ ! ניט פרעג מיך :

וואו ? ...

א נ ד ע ר ש

ס'איז אלץ זווי אנדערש געוואָרען,
די וואָכען, די טעג און די יאָהרען,
די ליעבע, דער האַס און דער צאָרען...
איז אלץ זווי אנדערש געוואָרען.

ס'איז אלץ זווי אנדערש געוואָרען,
דאָס וואַרטען, און האַפען, און שטרעבען,
אַ לאַסט איז געוואָרען דאָס לעבען...
ס'איז אלץ זווי אנדערש געוואָרען...

כיגעה ארוים אין גאם,
כיזוך די רוה...
פרעג איך זיך אליין :
וואו געהט מען, וואו? ...

דערקען איך ניט די גאם,
סיאין שווער און...
דא און דארט איך הער
א שטימען אוי...

די פרעהליכקייט און מוט
פארשווינדען וואו...
עס הענגט א טויטע שרעק,
ניטא קיין רוה...

כ' זוך...

כ' זוך די אמאליגע טעג
אין איצטיגער צייט אזוי טריב;
אפילו די הערבסטיגע טעג,
געווען זענען דאן אזוי ליעב...
איך זוך מיין אמאליגען טרוים,
וואס האט מיר געקוויקט אין מיין נויט.
איצט וואנדערט מיין טרוים ערגעץ אום
אויף פלינגען, אויף שווארצע, פון טויט...

זאלען זיי...

זאלען זיי שוין קומען
און מיך נעהמען...
אויפהערען מיך מעגליך
וויילד צעקלעמען...

זאלען זיי שוין קומען
מיך צערויסען...
מיט די מינערציינער
מיך צעבויסען...

זאלען זיי שוין ברענגען
שווארצע דעקען...
און מיט טויזענד טויטען
מיך נוס שרעקען...

בייזע גייסטער...

בייזע גייסטער האָבען מיר
פאַרשמעלט דעם וועג.
פאַרטונקעלט מיינע יאָהרען,
מיינע מעג.

בייזע גייסטער שרעקען מיך
מיט שווערער שטראַף...
לאַזען מיך די נעכט ניט רוהען
אין מיין שלאָף...

פ א ר ז ו י מ ט

כ'האָב לאַנג אזוי געהאָפּט,
כ'האָב לאַנג אזוי געטרוימט,
אַה, גליק, צו לאַנג האָסטו
זיך ערנעץ וואו פארזוימט...

איצט, גליק מיינס, איז שוין שפעט,
פארמאכט איז פעסט די טיר...
דאָס אומגליק איז שוין דאָ,
און וואַרט, און וואַרט אויף מיר...

מ י י ן ת פ ל ה

זאָל אויפגעהן מיין תפלה צו דיר
אין שטילער, אין פינסטערער נאכט;
ווען ס'זענען די שטערען פארהילט
מיט שוואַרצער, מיט פינסטערער מאַכט...
און אונטער די הימלען וואו ווייט,
טאַנצט ווילד דאָרט דער שטן און לאַכט...
זאָל אויפגעהן מיין תפלה צו דיר!

זאָל אויפגעהן מיין תפלה צו דיר
פריהמאָרגען, ווען איך האָב ערוואַכט,
פון שווערע חלומות, וואָס מיר
מיין אומרוה געבראַכט האָט די נאַכט...
און ס'נעהט מיר מיין שאַטען איצט נאָך,
מיד שרעקענדיג שטיל און פאַרטראַכט...
זאָל אויפגעהן מיין תפלה צו דיר!...

כ'פארגעס אוויל

כ'פארגעס א וויל...
כ'וויל פארטיעפען זיך
אין אלטען חלום מיין...
אין צימערעל איז שטיל,
די שטילקייט רעדט צו מיר:
דו וועסט נאך גליקליך זיין!...

דאך מיט א מאָל
גיט א האמער מיר
א שווער געדאנק אין קאפ...
און עס פאלט אויף מיר
פעס שווערס אראפ...

גרויסער נאר!
האמערט נאכאנאנד:
נאָהנט איז די געפאר,
קלאפט שוין ביי דיין מיר,
לוערט שוין אויף דיר...

וואָס איז איצט דאָס לעבען ?

וואָס איז איצט דאָס לעבען ?
א שוים, וואָס פארגעהט,
א ווינט, וואָס פארוועהט,
וואָס איז איצט דאָס לעבען ?

וואָס איז איצט דאָס לעבען ?
א ווילדער געיעג,
א בלוטיגער וועג...
וואָס איז איצט דאָס לעבען ?

וואָס איז איצט דאָס לעבען ?
א פאלשע די פרייד,
א חלום דאָס גליק...
און נאָריש דער קאמפף,
און נאָריש דער זיעג...
וואָס איז איצט דאָס לעבען ?

ניט קומער זיך...

ניט קומער זיך וועגען די יאָהרען,
וואָס זענען אַוועק,
ווי ניט אַ פארענדיגטער חלום,
און שטעהסט כאַלד ביים ברעג...
ניט קומער זיך וועגען די יאָהרען.

ניט קומער זיך וועגען דעם טרויער,
וואָס כאַפט דיך אַרום,
אין איצטיגע איינזאַמע שעה'ען,
בלויב רוהיג און שטום! ...
ניט קומער זיך וועגען דעם טרויער.

ערנעץ וואו...

ערנעץ וואו וועלען גליהען
און רויטען די וואונדען...
ס'וועלען עפענען מיילער
די טיעפע אָפּגרונדען.
א פּאַל... און א לעבען
וועט ווערען פארשוואונדען
ערנעץ וואו...

ערנעץ וואו אין דער נאכט
וועט א קרעכץ זיך דערהערען,
א ציטער וועט געבען
א פאלענדער שטערען...
און טיעף אין תהום וואו
פארזונקען באלד ווערען
ערנעץ וואו...

כ'ועל אוועקגעהן שטיל...

איך וועל אוועקגעהן שטיל,
שטיל, ווי כ'בין נעקומען.
וואָס נעהט מ'ך איצט דען אָן
לויב־נעזאָנג און בלומען? ...

איך וועל אוועקגעהן שטיל,
טיעה מיט וועה אין האַרצען...
אויסגעהן אין דער שטיל,
איינגעהילט אין שוואַרצען...

די אלטע וועלט איז טויט...

די אלטע וועלט איז טויט,
א נייע ווערט געבארען.
נאָר שטענדיג לעבט די נויט
מיט איהר וועה און צארען.

די וועלט זי ווערט באנייט,
מיט נייעם, פרייען שטרעבען,
דאָך לינדערט ניט די צייט
דאָס אָרעם שווערע לעבען...

פ א ר ו א ס ?

פער וואָס?
איך ווייס ניט, קינד.
אָ בייזער ווינט
יאָנט אַצינד...

אָוואו?
כ/ווייס ניט וואו,
אפשר צו
דער לעצטער רוה...

געה, קינד, אהיים.

זעה!

עס שפרייט זיך אויס א נאכט,
פארנאנגען זון און שטרעהלען...

הער!

די בלעטער פאלען שוין און פאלען...
און ווי א בלאט,

וועל איך באלד פארוואַגעלט זיין,
ערנעץ געזונד...

געה, קינד, אהיים.

זעה!

ס'איז קיינער שוין ניטאָ...

כ'דאנק דיר, קינד, פאר די ליעבע-שעה...

הער!

ס'זשומעט שטיל א פליג...

א, גוטע פליג,

ס'איז גרויס אזוי מיין גליק!

דאך מיין נעמיט איז שווער...

אוי, שווער...

אלע מענער...

אלע טענער ווערען שטיל,
אלע קלאנגען שטארבען אָפּ...
לעג אוועק דיין שעהנעם קאָפּ
אויף מיין האַרץ מיט טיעף געפיהל...

אָה, קינד, ס'איז איצטער אז צייט,
ווען די מענשען, ביזו און שלעכט,
טויטען אלעס אין געפעכט,
און פארלירען אלץ אין שטרייט...

יושר און רחמנות דארבט,
געפיהל און מענשליכקייט פארנעהט...
ניטאָ קיין תפלה און געבעט,
און די ליעבע, קינד מיינס, שטארבט...

אלע טענער ווערען שטיל,
אלע קלאנגען שטארבען אָפּ...

לעג אוועק דיין שעהנעם קאָפּ
אויף מיין האַרץ מיט טיעף געפיהל...

ס'הארץ איז שטיל און שטום...

ס'הארץ איז שטיל און שטום,
ס'אויג נאָר זעהט און ליידט.
נעהם מיך, קינד, ארום,
קום מיט מיר וואו ווייט.

זעצען זיך אוועק
ערגעץ אויף א שטיין,
מירדען אויס די שרעק,
בלויבען גאנץ אלעין...

ט, דארפסט מיר פארגעבען...

א, דארפסט מיר פארגעבען,
עס מוז אזוי זיין.
איך בין איצט ווי שכור
אָהן משקה, אָהן וויין...

און ס'דרעהט זיך דער קאָפּ מיר,
איך ווייס ניט פון וואָס...
און ס'פייניגט מיך שרעקליך
א טיעפער פארדראָס...

און זעהסטו מיך שווייגען,
מיין שמערץ איז דאָן גרויס...
ניט פרעג מיך קיין פראַגען,
איך זאָג דיר ניט אויס...

כ'וועל מיטנעהמען...

כ'וועל מיטנעהמען מיט זיך מיין שטארקע ליעבע,
וואָס פיהלט מיין הארץ שוין לאנג צו דיר אזוי.
ניט אויפהערען וועל איך פון דיר צו דענקען,
ביז מיין לעצטען קרעכץ, מיין לעצטען אוי...

און דו... וועסט אפשר קיינמאָל, קיינמאָל וויסען
מיין פארבאָרגען טיעף און ליעב געפיהל...
נאָר ווי אַ קינד אין עלענד נאָך מיר בענקען,
און הארציג זיך אַמאָל צעוויינען שטיל...

דורכ'ן שווארצען בריק

צי איז דאָס טאָקע שוין
ס'לעצטע ביסעל פרויד,
וואָס זי האָט מיר געשענקט
שטילער, שטילערהייט?

צי איז דאָס טאָקע שוין
ס'לעצטע ביסעל גליק,
איידער כ'נעה פארבוי
דורכ'ן שווארצען בריק? ...

ב' וועל קומען... .

כיוועל קומען צו דיר באַלד
דורך אַן אנדער וועג,
דורך אַ שוואַרצען וועג,
פון אַ פרעמדען ברעג...

מ'הייסט מיך געהן אַהין,
מוז איד פאַלגען — געהן!
אין אַ שטילער וועלט
וועלען מיר זיך זעהן...

נ י ט ו ו י י ן . . .

ניט וויין, מיין קינד. ניט וויין,
ווען איך פארגעה.
יא, טראָג אַריבער שטיל
דיין טיעפען וועה.

און קומסט צום קבר צו —
אַ, זיפֿז ניט שווער.
פאַרבאָרג דיין טרער, מיין קינד,
פאַרבאָרג דיין טרער.

און קומסט צום קבר צו — — —
מיט שטומען בליק,
לעג אוועק דיין קראַנץ
און געה צוריק...

און געהט דיר עמיץ נאָך,
אַ, שרעק זיך ניט — — —
מיין ליעבע געהט מיט דיר
אַ טויטע מיט...

ס'וועט פאראיבער...

ס'וועט פאראיבער, ס'וועט פאראיבער,
די שווערע צייט פון אנגסט און פֿיין ;
אלץ וועט ווערען אָפגעווישט,
אָפגעווישט און אָפגעפרישט,
מיט נייעם ליכט, מיט נייעם שוין,
ס'וועט ליכטיג, ליכטיג ווידער זיין,
ס'וועט פאראיבער, ס'וועט פאראיבער...

אינהאלט:

1. מיט זיך

זייטע

9	אין די שמוילע שמונדען
10	ווען עס רעגענט
11	אָוועק איז דער מאָג
12	אַלע אָווענט
13	מױן צימער
14	אַלע פענסטער
15	די פרייד פון נאַכט
16	כ'בין אומרוהיג
17	אָוועק איז שוין
18	נשמה מױנע
19	ביים בריעפענקעסמעלע
20	דער מאָג איז רעגענדיג און טונקעל
21	ס'איז אומעסויג
22	אַלױן
23	אַרדען איין דױן לעבען
24	כ'שױעל
25	מױנע יאַהרען
26	אַ חלום
27	מױן בילד
28	און מױעפער, אַליק מױעפער
29	וואָס דאַרף איך קלערען
30	איך נעהם פון לעבען
31	ניין, נישט שולדיג
32	ס'איז שולדיג געוועזען
33	כ'קום צו איך
34	כ'בין מױעד אַזױ
35	עפעס ווילט זיך מיר
36	איך וועל שווייגען
37	ווער קען זיי געפינען

38	ווען איך וואָלט פון גליק געטרוינט
39	ס'איז ניט ווי מען וויל
40	און ווער איך באַפֿרײט
41	לויף, לויף מיט דיין אומרוה
42	אַ נשמה
43	כ'וואָרט אויף דער עלטער
44-45	שניי
46	שוין שפּעט
47	דער אָסיען
48	מינע טרוימען
49	אָסיענדיגע בלעטער
50	און באַלד

2. אויפ'ן וועג

53	אויף די וויכטיגע וועגען
54-55	אויף נייע וועגען
56	און איך געה אַליין
57	שווייג שטיל, מיין האַרץ
58	נאָך אַ שיקה
59	אָפּגעקארט
60-61	דער וועג איז אַ ווייטער
62-63	דער צוג האָט זיך געשטעלט
64	דו וואַנדערסט ווייט
65	אָוואו איך זאָל קומען
66	וואָס מאַכסטו, פֿרײַנד
67	די שטאָרט
68	מיין גרום
69	שמילער, ליעבע מאַמע
70	אַה, מאַמע, זעה ווי שעהן
71	מאַמע פינגער
72-73	דו מאַמע!
74	ביזט קראַנק געוועזען. מאַמע

3. ליעבע

77	אויגען צוויי
78	כ'צווייפעל
79	גאָט פון ליעבע
80	כ'האָב אויפגעוואַכט
81	לעצטע אַווענט־שטראַהלען
82	כ'ליעב דיין יעדען וואָרט
83	כ'ליג אין העמאק
84	וויג מיך
85	דאָס האַרץ
86	אַה, וועלכעס ליעד
87	מיין ליעב פאַרלאַנג
88	ס'האַבען דינגע ווייכע אַרעמט
89	דער קוש
90	אין דיין לאַך, דיין שטינק
91	דערמאָן איך איהר נאַמען
92	ציה אָן
93	דו ביזט
94	מיר זיצען ביידע
95	מאַרגען
96	גלויכער
97	צווישען מיר און דיר
98	כ'וואָלט צו דיר געקומען
99	אין איהר צימער
100	די נאַכט
101	איך און דו
102	גוטע נאַכט
103	און איצט בין איך רוהיג
104	און קום איך ניט אַפּטער
105	און איצט
106	בריעף
107	כ'בין אַמאָל
108-109	איהר בילד

110	איד ווייס
111	בוין שטראף
112	אמאל
113	לויכט אַ ניוער שטערען
114	אמאל האָט זיך
115	נייע ליעבעס
116	ליעב איד
117	וועסט קוינמאל ניט וויסען
118	און וועל איד
119	כהאָב דיך אומגעריכט באַגעגענט
120	פאַרגיב
121	צוויי הערצער
122	אין צווייפעל
123	בוי דוין טיר
124	צוישענווייז
125	כ'קען דיר ניט פארשטעהן
126	גענוג
127	שלאָף
128	ווען איד געה אַוועק
129	מיר זענען געבאַנגען
130	מאָמענטען
131	יענע צייט
132	די צייט
133	ס'וועט זיין אזוי
134	ס'ווערט בוין האַרץ
135	הערבסט
136	אויף די אַלטע וועגען
137	כ'האָב עפעס פאַרלאָרען
138	דו ביזט אַוועק
139	כ'זעה דיר ניט
140	כ'געה אַוועק
141	און האָב איד דאָס דערהערט
142-143	ביזט פּרעהליך היינט

4. אַלערליי

144	— — — — —	טאנץ איך
147	— — — — —	פּיאנאָקלאַנגען
153	— — — — —	דער טאנץ איז געענדיגט
154	— — — — —	איז דאָס לעבען ווי אַ טאנץ
155	— — — — —	אַפּגעטאַנצט ביז האַלבע נאַכט
156	— — — — —	כ'ליג אויפ'ן בעט
157	— — — — —	זייט געגריסט
158	— — — — —	כ'האַב איצט אין זינען
159	— — — — —	היום דער טאָג
160	— — — — —	שפּיעלט די מוזיק
161	— — — — —	שפּאַצירען זיך פּאַרלעד
162	— — — — —	אוינע איז אַן אומגעטיגע
163	— — — — —	לעבען שטאַל
164	— — — — —	אין דער נאַכט
165	— — — — —	אַלע העמאַקס זענען פּוסט
166	— — — — —	ס'לעמפעל פול מיט נאַפּט
167	— — — — —	דעם לעצטען וואָגען היי געבראַכט
168	— — — — —	אַלע שטוהלען
169	— — — — —	עס איז אין טעאַטער
170	— — — — —	זיצען די אַקטיאָרען
171	— — — — —	און דאַן
172-173	— — — — —	כ'וועל אַרײַנגעהן אין שוהל
174-175	— — — — —	צו קבלת שבת
176	— — — — —	אין דער ווייטער נאַכט
177	— — — — —	אַלטע הלומות
178	— — — — —	שפּיעל מיר, קלעזמער
179	— — — — —	אויף אַן אַלטען פּידעל
180-181-182	— — — — —	אַ יתום
183	— — — — —	פון וואָגען
184	— — — — —	און גרויס איז דער שמערץ
185	— — — — —	כ'קען היינט קיין אַנדערע ליעדער ניט זינגען
186	— — — — —	די האַנט וועלכע טרױבט

5. אומרוה

189	אין דער ניוער צייט
190	זאל קומען וואָס עס וויל
191	אַה, וועמען
192	כ'זנג מוין ליעד
193	אַנדערש
194	אין גאָס
195	כ'זוך
196	זאַלען זיי
197	ביזע גייסטער
198	פאַרזוימט
199	מוין תפלה
200	כ'פאַרגעס אַווייל
201	וואָס איז איצט דאָס לעבען
202	ניט קומער זיך
203	ערגעץ וואו
204	כיוועל אַוועקגעהן שטיל
205	די אַלמע וועלט איז מוים
206	פאַר וואָס
207	געה, קינד, אַהיים
208	אַלע מענער
209	ס'האַרץ איז שטיל און שמום
210	אַ, דאַרפסט מיר פאַרגעבען
211	כ'וועל מיינטעהמען
212	דורכ'ן שוואַרצען ברוק
213	כ'וועל קומען
214	ניט וויין
215	ס'וועט פאַראיבער